

KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO

Informacja o sytuacji banków spółdzielczych i zrzeszających w I półroczu 2018 r.

**URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
WARSZAWA, grudzień 2018 r.**

Spis treści

1	Najważniejsze spostrzeżenia i wnioski	3
1.1	Banki spółdzielcze	3
1.2	Banki zrzeszające	4
2	Charakterystyka ogólna sektora banków spółdzielczych	5
2.1	Sektor spółdzielczy na tle sektora bankowego	5
2.2	Udziałowcy i fundusz udziałowy.....	6
2.3	Zatrudnienie i placówki	7
3	Banki spółdzielcze.....	8
3.1	Kredyty i inne należności brutto banków spółdzielczych.....	8
3.1.1	Kredyty i inne należności brutto od sektorów niefinansowego i samorządowego	9
3.2	Instrumenty dłużne	10
3.3	Jakość należności od sektora niefinansowego i jednostek samorządu terytorialnego	10
3.3.1	Rezerwy celowe oraz odpisy na należności zagrożone	11
3.4	Depozyty banków spółdzielczych	12
3.5	Wyniki finansowe i efektywność.....	14
3.5.1	Efektywność.....	14
4	Instytucjonalne Systemy Ochrony.....	15
4.1	Fundusze pomocowe i depozyt obowiązkowy	16
4.2	Struktura bilansów według przynależności do IPS.....	17
4.3	Banki spółdzielcze IPS i poza IPS - kredyty i inne należności brutto od sektora niefinansowego i samorządowego	18
4.4	Banki spółdzielcze IPS i poza IPS – wyniki finansowe i efektywność	20
5	Banki zrzeszające	21
5.1	Kredyty i inne należności od sektora niefinansowego i samorządowego	21
5.2	Instrumenty dłużne	22
5.3	Jakość należności banków zrzeszających od sektora niefinansowego	22
5.4	Źródła finansowania działalności – depozyty banków zrzeszających	23
5.5	Wyniki finansowe i efektywność banków zrzeszających	24
5.5.1	Efektywność.....	24
6	Sytuacja płynnościowa – normy LCR.....	25
7	Fundusze własne	25
8	Spis wykresów	27
9	Spis tablic	28
10	Spis załączników	28

1 Najważniejsze spostrzeżenia i wnioski

1.1 Banki spółdzielcze

Na koniec czerwca 2018 r. działało 550 banków spółdzielczych, z czego 350 było zrzeszonych w BPS SA w Warszawie, a 198 w SGB-Banku SA w Poznaniu. Poza zrzeszeniami działają Krakowski Bank Spółdzielczy oraz Bank Spółdzielczy w Brodnicy.

Spośród 550 banków spółdzielczych 489 banków było uczestnikami **instytucjonalnych systemów ochrony** (294 ze zrzeszenia BPS, 195 ze zrzeszenia SGB). Poza IPS funkcjonowały 61 banków spółdzielczych. Banki IPS skupiały 88,9% wszystkich banków spółdzielczych i dysponowały 81,7% aktywów sektora.

W 2018 r. zrzeszenia banków spółdzielczych w obecnej postaci przestaną istnieć. Artykuł 22b ust. 12 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych stanowi, co następuje: *W zrzeszeniu, w którym został utworzony system ochrony do którego przystąpił bank zrzeszający, dotychczasowa umowa zrzeszenia w odniesieniu do banków, które nie przystąpiły do systemu ochrony, wygasa w terminie 36 miesięcy od dnia zawarcia umowy systemu ochrony.*

Wynik finansowy netto banków spółdzielczych zmniejszył się w stosunku do czerwca 2017 r. o 15,3% (do 374,1 mln zł). Stratę netto w łącznej kwocie 25,3 mln zł poniosło 5 banków.

Głównymi powodami spadku wyniku netto był wzrost salda rezerw celowych o 53,1% w stosunku do czerwca 2017 r. (głównie z powodu zwiększenia podstawy tworzenia rezerw celowych o odsetki zastrzeżone a w konsekwencji utworzenia odpisów aktualizujących na te odsetki, czego w czerwcu 2017 r. banki stosujące zasady PSR nie musiały robić) oraz wzrost kosztów operacyjnych o 5,4%.

Należności banków spółdzielczych od trzech sektorów (finansowego, niefinansowego oraz rządowego i samorządowego) wzrosły o 1,1% (w całym sektorze bankowym o 4,1%), ze 108,4 mld zł do 109,6 mld zł. Kredyty mieszkaniowe stanowią 60,7% kredytów dla osób prywatnych. Ich saldo wynosiło na koniec I półrocza 2018 r. 10,6 mld zł (16,2% kredytów dla sektora niefinansowego), z czego 15,2 mln zł było denominowane w walutach obcych.

Udział należności zagrożonych w należnościach od sektora niefinansowego i samorządowego wyniósł 7,9% (w grudniu 2017 r. 7,7%). Na pogarszanie się jakości należności ma wpływ przede wszystkim jakość należności od sektora niefinansowego: 8,5% w grudniu 2017 r. oraz 8,8% w czerwcu 2018 r.

Poziom wyrezerwowania należności pozostał na poziomie z grudnia 2017 r. tj. 41,6%.

Depozyty w bankach spółdzielczych wzrosły w ciągu I półrocza 2018 r. o 1,2%, (w sektorze bankowym o 4,7%) do 116,6 mld zł.

W bankach spółdzielczych rośnie nadwyżka depozytów sektora niefinansowego nad kredytami dla tego sektora. Jest ona lokowana głównie w bankach zrzeszających i w instrumenty dłużne, przede wszystkim SP i NBP, oraz, w mniejszym stopniu, w kredyty dla samorządów.

Fundusze własne banków spółdzielczych w I półroczu 2018 r. wzrosły o 5,2% do 12,1 mld zł (w całym sektorze bankowym fundusze własne wzrosły o 8,4%).

Łączny współczynnik kapitałowy banków spółdzielczych wyniósł 17,8% (wobec 17,2% w grudniu 2017 r.), zaś współczynnik Tier1 wyniósł 16,9% wobec 16,3% w grudniu 2017 r.

Niewielki wpływ na wzrost współczynnika wypłacalności miało zaliczenie przez banki, które dokonały zmian w statutach zgodnych z art. 10c uof do funduszy CET1 całego funduszu udziałowego wniesionego do 28 czerwca 2013 r. włącznie. W II kw. 2018 liczba tych banków zwiększyła się o 32, do 262.

Natomiast pozostałe banki musiały – zgodnie z CRR – pomniejszyć fundusz udziałowy podlegający zasadzie praw nabytych o kolejne 10%.

Fundusze własne wyższe niż równowartość 5 mln euro posiadało na koniec czerwca 2018 r. 170 banków wobec 172 w grudniu 2017 r.

1.2 Banki zrzeszające

Banki zrzeszające osiągnęły w I półroczu 2018 r. **zysk netto** w kwocie 18,0 mln zł, tj. o 74,7% więcej niż w I półroczu 2017 r.

Należności banków zrzeszających od sektora niefinansowego i samorządowego zmniejszyły się w stosunku do grudnia 2017 r. o 4,2%, do 13,1 mld zł, zaś w przypadku samego sektora niefinansowego o 1,7% do 11,2 mld zł.

W ciągu I półrocza 2018 r. nastąpiło pogorszenie jakości należności banków zrzeszających od sektora niefinansowego oraz samorządów: udział należności zagrożonych wzrósł z 13,7% w grudniu 2017 r. do 19,2% w czerwcu 2017 r. Pogorszenie to wystąpiło przede wszystkim w grupie przedsiębiorstw: z 19,7% do 27,9% oraz przedsiębiorców indywidualnych z 27,9% 34,6%.

Wyrezerwowanie należności ze stwierdzoną utratą wartości od sektora niefinansowego w bankach zrzeszających wzrosło z 40,8% w grudniu 2017 r. do 43,1%.

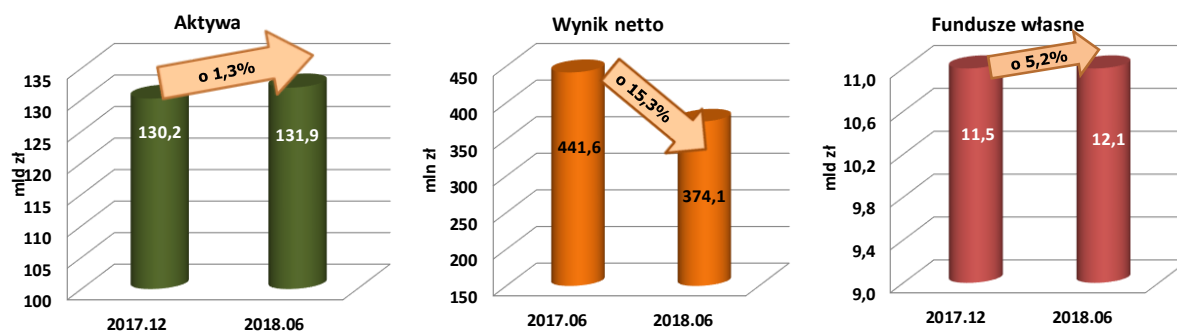
Depozyty w bankach zrzeszających zmniejszyły się w ciągu I półrocza 2018 r. o 5,1% (tj. o 1,7 mld zł, do 30,8 mld zł).

Fundusze własne banków zrzeszających na koniec czerwca 2018 r. były wyższe o 7,0% niż w grudniu 2017 r. i wyniosły 2,0 mld zł. Kapitał Tier I stanowił 78,4% funduszy własnych (80,4% w grudniu 2017 r.). Współczynniki kapitałowe obydwu banków zrzeszających wzrosły.

2 Charakterystyka ogólna sektora banków spółdzielczych

Na koniec czerwca 2018 r. działało 550 banków spółdzielczych, z czego 350 było zrzeszonych w BPS SA w Warszawie, a 198 w SGB-Banku SA w Poznaniu. Poza zrzeszeniami działają Krakowski Bank Spółdzielczy oraz Bank Spółdzielczy w Brodnicy.

Wykres 2.1 Zmiany podstawowych wielkości charakteryzujących banki spółdzielcze

Tabl. 2.1 Wybrane wskaźniki banków spółdzielczych

	ROA (%)	ROE (%)	C/I (%)	aktywa / zatrudnienie (tys. zł)	wynik finansowy netto / zatrudnienie (tys. zł)	koszty pracy / zatrudnienie (tys. zł)	Współczynnik kapitałowy (%)	Współczynnik Tier I (%)	udział należności zagrożonych w należnościach od sektora niefinansowego (%)	poziom wyrezerwowania należności z utratą wartości od sektora niefinansowego (%)	relacja kredyty / depozyty - sekt. niefinans. (%)
2017.06	0,7	7,4	66,0	3 927,9	28,1	63,7	17,5	16,5	7,9	31,5	64,6
2018.06	0,6	6,3	68,7	4 229,4	24,0	66,8	17,8	16,9	8,8	41,6	61,8

Istotne zwiększenie poziomu wyrezerwowania należności z utratą wartości od sektora niefinansowego jest skutkiem Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Skutkiem rozporządzenia było zwiększenie podstawy tworzenia rezerw celowych o odsetki zastrzeżone a w konsekwencji utworzenie odpisów aktualizujących na te odsetki, czego do tej pory banki stosujące zasady PSR nie musiały robić, tzn. tworzyły rezerwy celowe na kapitał, ale poziom wyrezerwowania liczony był w stosunku do ekspozycji kredytowych obliczanych zgodnie z rozporządzeniem CRR, tzn. kapitał plus odsetki zastrzeżone.

Łączny współczynnik kapitałowy zwiększył się (z 17,5% do 17,8%) z powodu szybszego wzrostu funduszy własnych niż łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko. Przyrost funduszy własnych związany był przede wszystkim z podziałem wyniku za 2017 r. oraz z zaliczeniem (do końca czerwca 2018 r.) przez 262 banki całego funduszu udziałowego do funduszy CET1. W okresie od grudnia 2016 r. do końca marca 2018 r. banki te zarejestrowały w KRS zmiany w statutach umożliwiające odmowę wypłaty funduszu udziałowego, co jest warunkiem zaliczenia tego funduszu do funduszy CET1.

Warto wspomnieć, że przywrócenie funduszu udziałowego jako składnika kapitału CET1 umożliwia KNF żądanie dokapitalizowania banku spółdzielczego w zakresie funduszy najwyższej jakości.

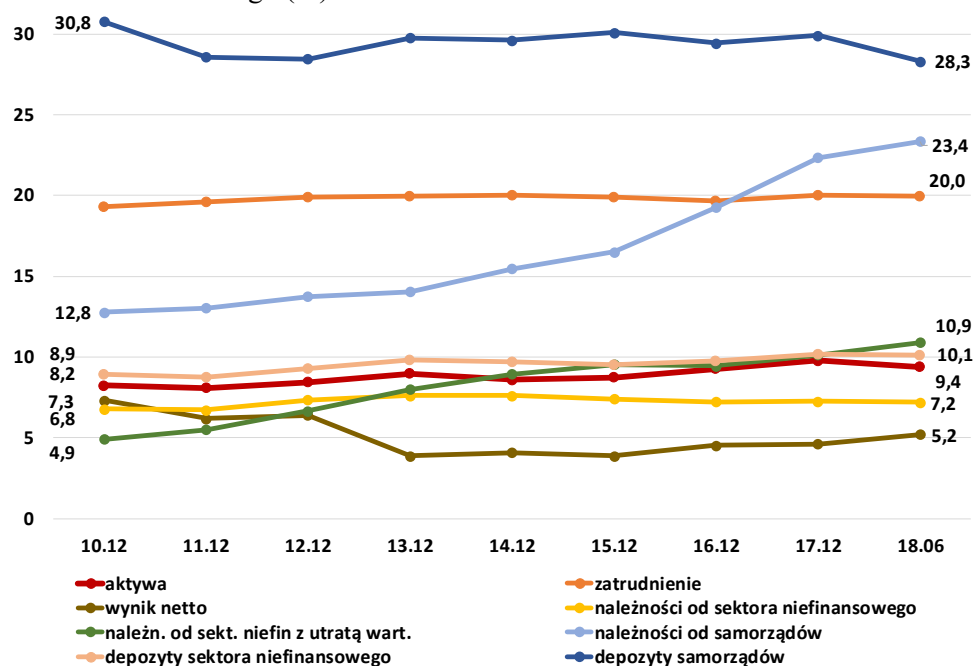
2.1 Sektor spółdzielczy na tle sektora bankowego

Sektor spółdzielczy ma dość stabilny udział w rynku bankowym, wyjąwszy udział w kredytach dla sektora samorządowego, gdzie odnotowano silny wzrost. Zmniejszenie udziału w 2015 r. spowodowane było głównie wpłatami środków do BFG z tytułu FOŚG. Natomiast w 2016 r. przyrost udziału w wyniku finansowym spowodowany był przede wszystkim otrzymaniem przez obydwa banki zrzeszające ekwiwalentu finansowego wynikającego z posiadanych udziałów w Visa Europe.

Warto zwrócić uwagę na znaczenie sektora spółdzielczego w obsłudze samorządów: wysoki udział w depozytach oraz rosnący udział w kredytach.

Trzeba również zwrócić uwagę na szybszy przyrost należności zagrożonych w sektorze spółdzielczym w porównaniu do sektora bankowego ogółem.

Wykres 2.2 Udziały sektora spółdzielczego (banki spółdzielcze i zrzeszające) w podstawowych wielkościach sektora bankowego (%)

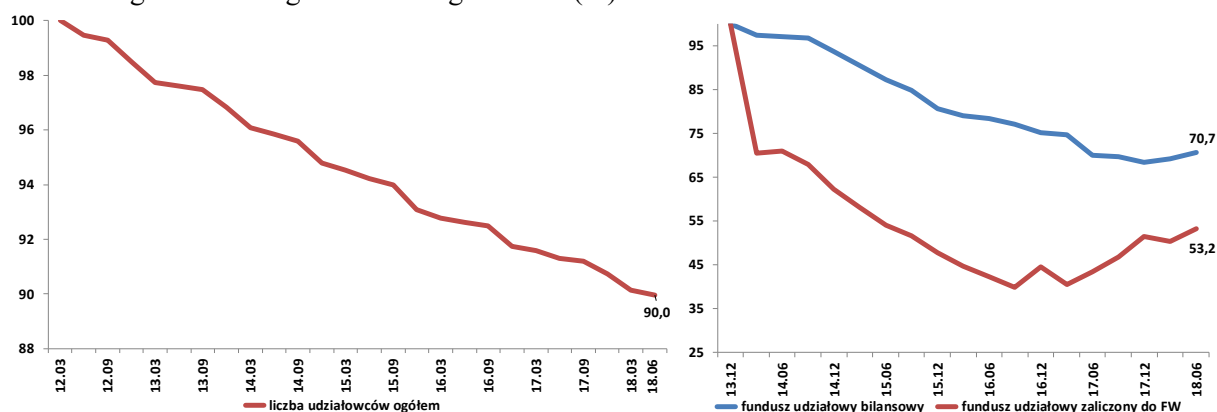
2.2 Udziałowcy i fundusz udziałowy

W czerwcu 2018 r. liczba udziałowców banków spółdzielczych wyniosła 960 911 osób, w tym 957 827 to osoby fizyczne. Od momentu pierwszego badania ankietowego, tj. od marca 2012 r., obniżyła się o 107 291 osób, w tym o 106 345 osób fizycznych.

Zmiany funduszu udziałowego zaliczonego do funduszy własnych w ciągu I półrocza 2018 r. spowodowane były dwoma czynnikami działającymi w przeciwnych kierunkach. Pierwszym z nich było obniżenie limitu (z 50% w 2017 r. do 40% w 2018 r.) funduszu udziałowego podlegającego zasadzie praw nabytych, który może być zaliczony do funduszy własnych (*in minus*), zaś czynnikiem działającym *in plus* były wspomniane już zmiany w statutach 262 banków umożliwiające (na podstawie art. 10c ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających) zaliczenie całego funduszu udziałowego do funduszy CET1.

Fundusz udziałowy bilansowy banków spółdzielczych wyniósł na koniec czerwca 2018 r. 522 mln zł, natomiast zaliczony do funduszy CET1 393 mln zł, tj. 75,2% funduszu bilansowego. Gdyby fundusz bilansowy był zaliczany w całości do funduszy własnych, to średni łączny współczynnik kapitałowy wyniósłby w czerwcu 2018 r. 18,0%, a nie 17,8%.

Wykres 2.3 Dynamika liczby udziałowców – osób fizycznych – banków spółdzielczych oraz funduszu udziałowego bilansowego i zaliczonego do FW (%)

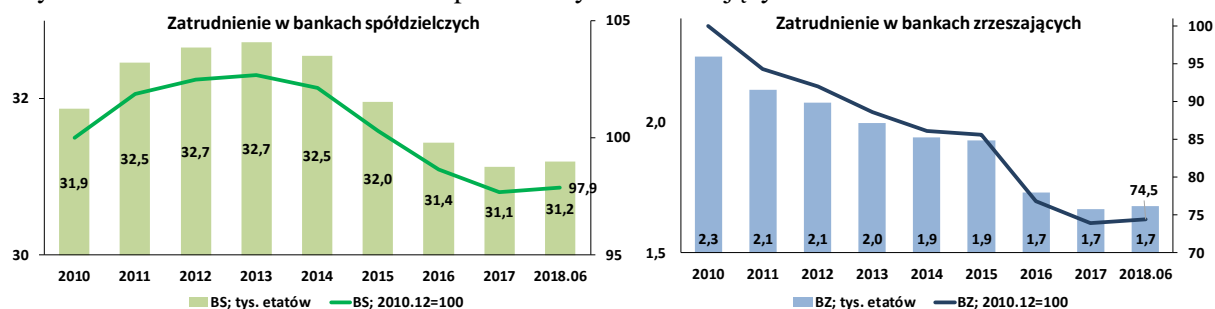

2.3 Zatrudnienie i placówki

Zatrudnienie w bankach spółdzielczych i zrzeszających powoli zmniejsza się (w bankach spółdzielczych począwszy od 2013 r.) aczkolwiek zmniejszenie w ciągu I kw. 2018 r. było bardzo niewielkie natomiast w ciągu drugiego kwartału nastąpił niewielki wzrost. Trzeba zwrócić uwagę (wykres 2.2), że udział zatrudnienia w sektorze bankowości spółdzielczej w sektorze bankowym ogółem jest dwukrotnie większy niż udział aktywów sektora spółdzielczego w aktywach sektora bankowego ogółem.

Przeciętne zatrudnienie wyniosło 56,7 etatu.

Wykres 2.4 Zatrudnienie w bankach spółdzielczych i zrzeszających w okresie od 2010 r.

Liczba placówek (łącznie z centralami) obniżyła się o 49 w stosunku do grudnia 2017 r. i na koniec czerwca wyniosła 4 456. Przeciętne zatrudnienie w centralach wyniosło 27,2 etatu, zaś w pozostałych placówkach 4,2 etatu.

Placówki banków spółdzielczych (łącznie z centralami) stanowią 40,5% liczby placówek bankowych w Polsce. Tak wysoki udział tłumaczy częściowo wysoki wskaźnik C/I w bankach spółdzielczych.

3 Banki spółdzielcze

Suma bilansowa banków spółdzielczych wzrosła w ciągu w I półrocza 2018 r. o 1,3% (o 1,7 mld zł), do 131,9 mld zł (suma bilansowa całego sektora bankowego wzrosła o 4,1%).

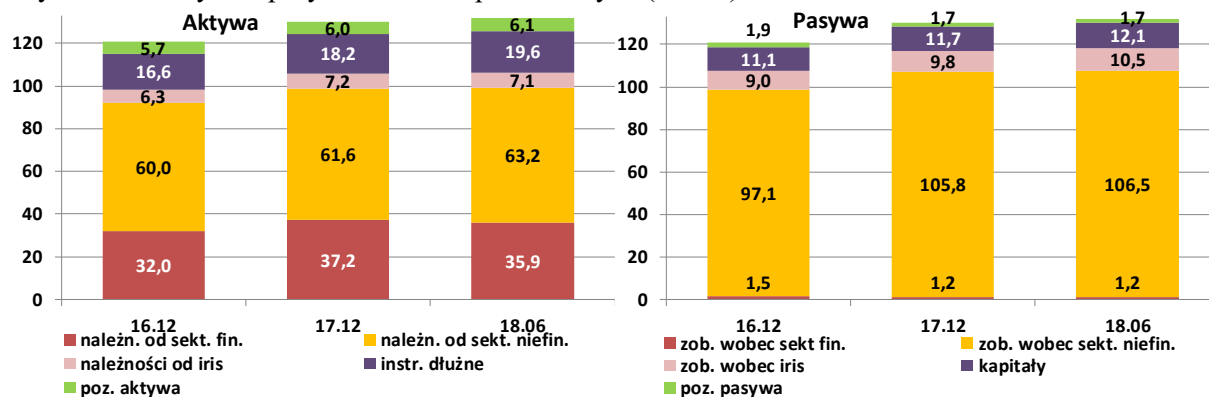
Podstawowymi zmianami po stronie pasywów w bankach spółdzielczych były¹:

- wzrost zobowiązań wobec sektora niefinansowego o 0,7 mld zł;
- wzrost zobowiązań wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych o 0,7 mld zł;
- wzrost kapitałów o 0,3 mld zł;
- zmniejszenie zobowiązań wobec sektora finansowego o 0,1 mld zł.

Spśród zmian w aktywach banków spółdzielczych wskazać należy:

- wzrost należności od sektora niefinansowego o 1,6 mld zł;
- przyrost instrumentów dłużnych o 1,4 mld zł (z tego instrumenty NBP przyrosły o 2,2 mld zł, Skarbu Państwa o 0,1 mld zł, wolumen pozostałych instrumentów dłużnych zmniejszył się o 1 mld zł);
- zmniejszenie należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych o 0,1 mld zł;
- zmniejszenie należności od sektora finansowego o 1,3 mld zł.

Wykres 3.1 Aktywa i pasywa banków spółdzielczych (mld zł)

3.1 Kredyty i inne należności brutto banków spółdzielczych

Należności banków spółdzielczych od trzech sektorów (finansowego, niefinansowego oraz rządowego i samorządowego) wzrosły o 1,1% (w całym sektorze bankowym o 4,1%), ze 108,4 mld zł do 109,6 mld zł.

Tabl. 3.1 Banki spółdzielcze – struktura i dynamika kredytów i innych należności brutto ogółem oraz udział należności zagrożonych brutto

	Kredyty i inne należności (mld zł)		Struktura i dynamika należności brutto (%)			Należności zagrożone brutto (%)				
	17.12	18.06	17.12	18.06	dynamika 17.12=100	udział należności zagrożonych		struktura należności zagrożonych		dynamika 17.12=100
						17.12	18.06	17.12	18.06	
monetarne instytucje fin.	36,8	36,2	34,0	33,0	98,3	0,0	0,0	0,0	0,0	X
pozostałe instytucje fin.	0,4	0,5	0,4	0,5	121,0	15,5	10,5	1,2	1,0	82,1
sektor niefinansowy	63,9	65,8	59,0	60,0	102,9	8,5	8,8	98,4	98,6	105,7
sektor samorządowy	7,2	7,1	6,6	6,5	98,6	0,3	0,4	0,3	0,4	133,1
sektor rządowy i FUS	0,0	0,0	0,0	0,0	115,0	0,0	0,0	0,0	0,0	68,0
Razem	108,4	109,6	100,0	100,0	101,1	5,1	5,3	100,0	100,0	105,6

Zauważyć trzeba, że należności zagrożone w portfelu kredytów od sektora niefinansowego stanowiły 98,6% wszystkich należności zagrożonych całego portfela kredytowego. Jednocześnie dynamika należności zagrożonych wyprzedzała dynamikę należności ogółem (odpowiednio 105,6% i 101,1%), a

¹ Ewentualne różnice pomiędzy danymi, z zestawienia a danymi na wykresach spowodowane są zaokrągleniami.

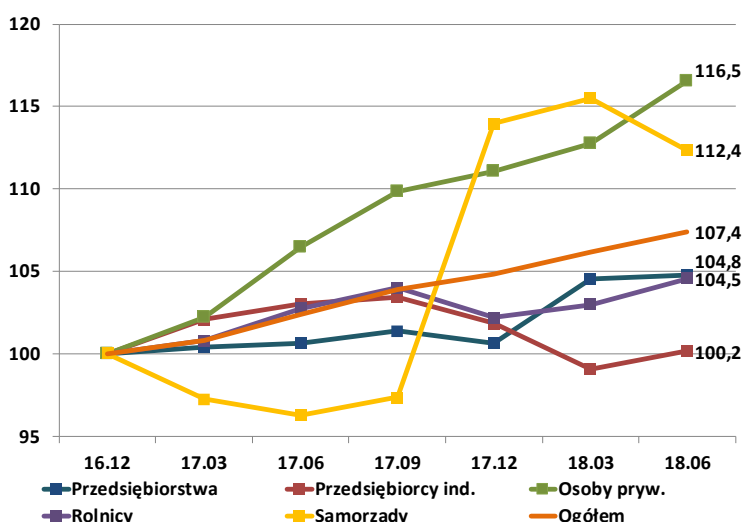
w przypadku należności od sektora niefinansowego dynamiki te kształtowały się odpowiednio 105,7% i 102,9%.

3.1.1 Kredyty i inne należności brutto od sektorów niefinansowego i samorządowego

Należności banków spółdzielczych od sektorów niefinansowego i samorządowego wzrosły w I półroczu 2018 r. o 2,4%, do 72,9 mld zł (w całym sektorze bankowym o 0,9%).

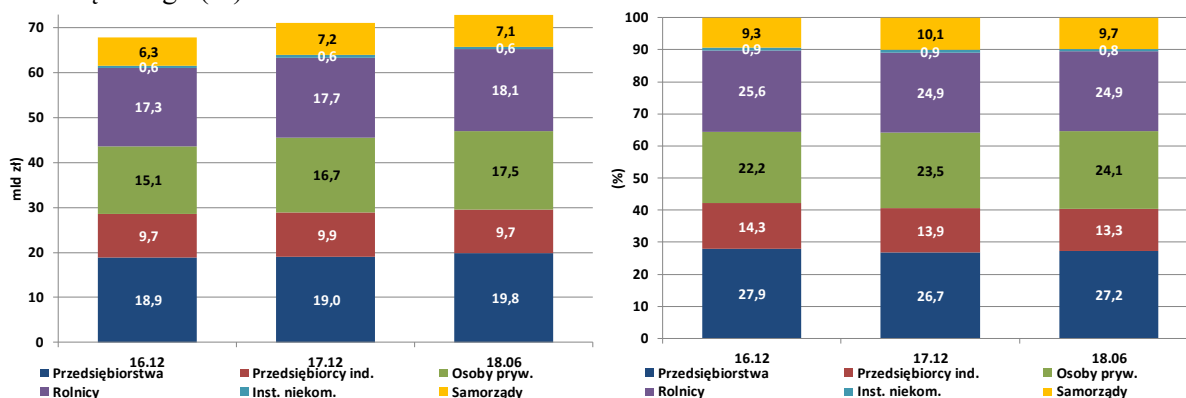
Należności od samorządów bardzo silnie rosły od III kwartału 2017 r. do końca I półrocza 2018 r. Świadczy to o rosnącym zapotrzebowaniu na kredyt z ich strony. W dalszym ciągu jednak – w dłuższej perspektywie czasowej, w porównaniu np. do końca 2015 r. – najsilniej rosną należności od osób prywatnych. I jedno i drugie zjawisko świadczy o próbie przeorientowania polityki kredytowej przez banki spółdzielcze. Jest to zjawisko, zwłaszcza wzrost kredytów dla osób prywatnych, obserwowane od dłuższego czasu i świadczy o zwiększającym się zainteresowaniu banków spółdzielczych tym rynkiem. Banki te wciąż jednak zainteresowane są przede wszystkim finansowaniem działalności gospodarczej (kredyty na ten cel stanowią ok. 75% należności od sektora niefinansowego). Na taką strukturę kredytów wpływ niewątpliwie ma tradycja tych banków – zostały utworzone właśnie w celu finansowania działalności rolników i rzemieślników.

Wykres 3.2 Banki spółdzielcze – dynamika należności od podmiotów sektora niefinansowego i samorządowego, 2016.12 = 100

Należy dodać, że 60,7% kredytów dla osób prywatnych to kredyty mieszkaniowe. Ich saldo wynosiło na koniec I półrocza 2018 r. 10,6 mld zł (16,2% kredytów dla sektora niefinansowego), z czego 15,2 mln zł było denominowane w walutach obcych.

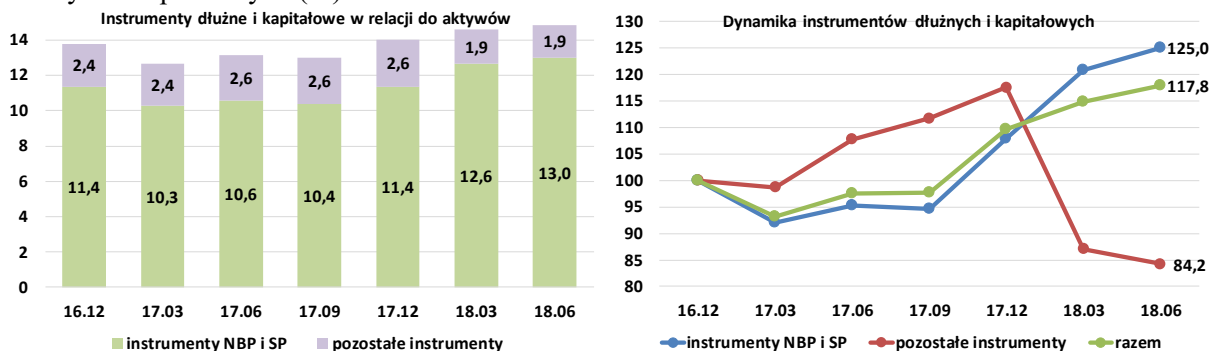
Wykres 3.3 Banki spółdzielcze – saldo (mld zł) i struktura należności od sektora niefinansowego i samorządowego (%)

3.2 Instrumenty dłużne

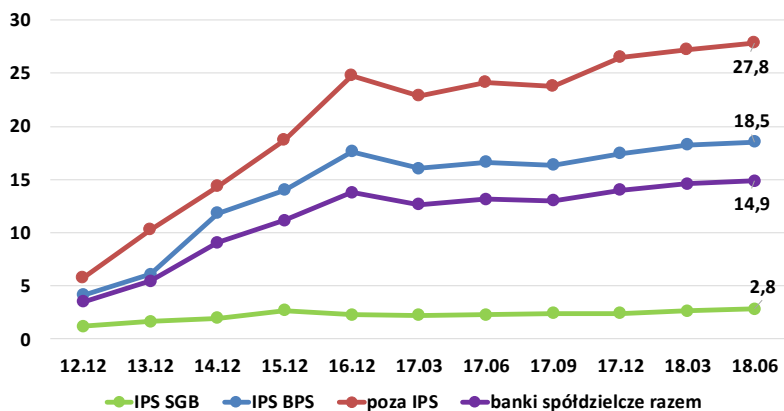
Instrumenty dłużne w bankach spółdzielczych (również w bankach zrzeszających) – zwłaszcza bony NBP i obligacje SP – pełnią głównie rolę zabezpieczenia płynności. Niemniej na ich poziom w relacji do aktywów wyraźny wpływ ma również popyt na kredyt w terenie działania zrzeszonych banków spółdzielczych. Banki spółdzielcze w IPS BPS posiadają kilkakrotnie więcej instrumentów dłużnych – w relacji do aktywów – niż banki spółdzielcze w IPS SGB. Częściowo wynika to z faktu, że nabywają one 6-miesięczne obligacje płynnościowe emitowane przez BPS SA. Obrazuje to wykres 3.5 poniżej. Banki spółdzielcze w IPS SGB zabezpieczają swoją płynność głównie lokatami w banku zrzeszającym.

Wykres 3.4 Banki spółdzielcze – dynamika (2016.12 = 100) oraz udział w aktywach instrumentów dłużnych i kapitałowych (%)

Istotna część banków spółdzielczych zrzeszonych w BPS SA, tych samych zresztą, które nie podpisały aneksów do umowy zrzeszenia dotyczących minimum depozytowego i które dążyły do utworzenia banku apeksowego, zabezpiecza płynność samodzielnie, przede wszystkim nabywając papiery dłużne SP i bony NBP. Wszystkie te banki spełniały normę LCR.

Wykres 3.5 Banki spółdzielcze – instrumenty dłużne i kapitałowe w relacji do aktywów (%)

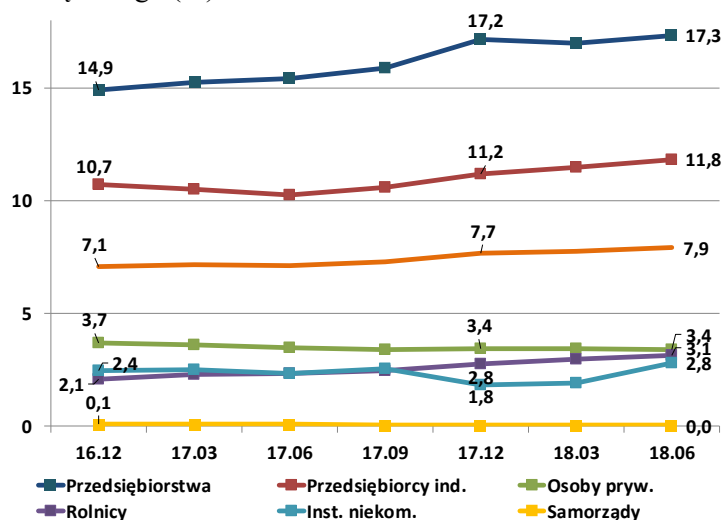

3.3 Jakość należności od sektora niefinansowego i jednostek samorządu terytorialnego

Jakość należności banków spółdzielczych od sektora niefinansowego i jednostek samorządu terytorialnego w I półroczu 2018 r. pogorszyła się. Udział należności zagrożonych w należnościach ogółem wyniósł 7,9% (w grudniu 2017 r. 7,7%). Banki spółdzielcze już siódmy kwartał z rzędu mają ten wskaźnik wyższy niż komercyjne banki krajowe (7,0% w czerwcu 2018 r.).

Udział należności zagrożonych w należnościach od sektora niefinansowego wyniósł w czerwcu 2018 r. 8,8% (w grudniu 2017 r. 8,5%), co wynikało przede wszystkim z pogorszenia jakości należności od MSP i przedsiębiorców indywidualnych.

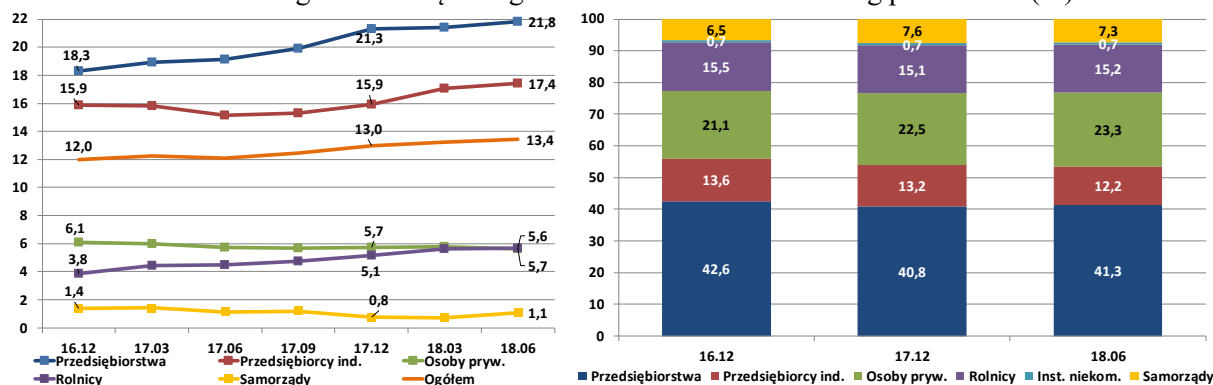
Wykres 3.6 Banki spółdzielcze – udział należności zagrożonych w należnościach od sektora niefinansowego i samorządowego (%)

Utrzymuje się dobra jakość należności od osób prywatnych, w tej grupie klientów należy zasygnalizować jakość kredytów mieszkaniowych, w których udział należności zagrożonych wyniósł w czerwcu 2018 r. 1,6%, podobnie jak w grudniu 2017 r. Należy jednak zauważyć, że jest to portfel o wysokiej dynamice wzrostu.

Należałoby jeszcze zwrócić uwagę, że jakość należności w bankach spółdzielczych o aktywach większych niż 500 mln zł jest gorsza niż przeciętnie w bankach spółdzielczych. Jest to związane ze strukturą tych należności – przede wszystkim chodzi o dużo większy udział należności od przedsiębiorstw i przedsiębiorców indywidualnych w dużych bankach (por. struktura przedstawiona na wykresie 3.3), czyli podmiotów, których kredytowanie jest bardziej ryzykowne.

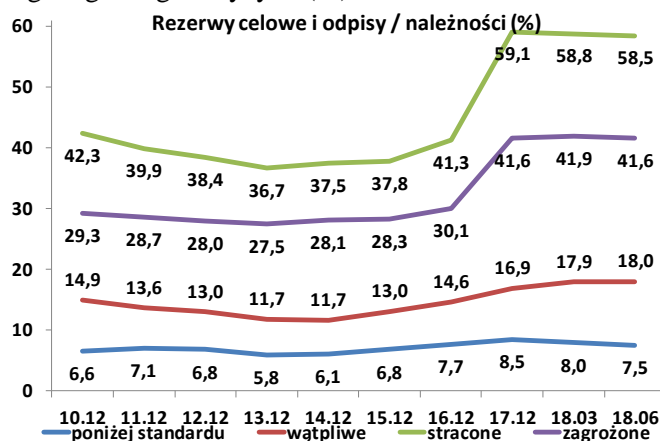
Wykres 3.7 Banki spółdzielcze – aktywa ≥ 500 mln zł – udział należności zagrożonych w należnościach od sektora niefinansowego i samorządowego oraz struktura należności wg podmiotów (%).

3.3.1 Rezerwy celowe oraz odpisy na należności zagrożone

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków spowodowało istotne zwiększenie poziomu wyrezerwowania należności z utratą wartości od sektora niefinansowego. Wynikiem rozporządzenia było zwiększenie podstawy tworzenia rezerw celowych o odsetki zastrzeżone a w konsekwencji utworzenie odpisów aktualizujących na te odsetki, czego do tej pory banki stosujące zasady PSR nie musiały robić, tzn. tworzyły rezerwy celowe wyłącznie na kapitał, które znajdowały się w liczniku wskaźnika, zaś mianownik wskaźnika zawierał ekspozycje kredytowe obliczane zgodnie z rozporządzeniem CRR, tzn. kapitał plus odsetki zastrzeżone.

Wykres 3.8 Banki spółdzielcze – relacja rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących do należności od sektora niefinansowego wg kategorii ryzyka (%)

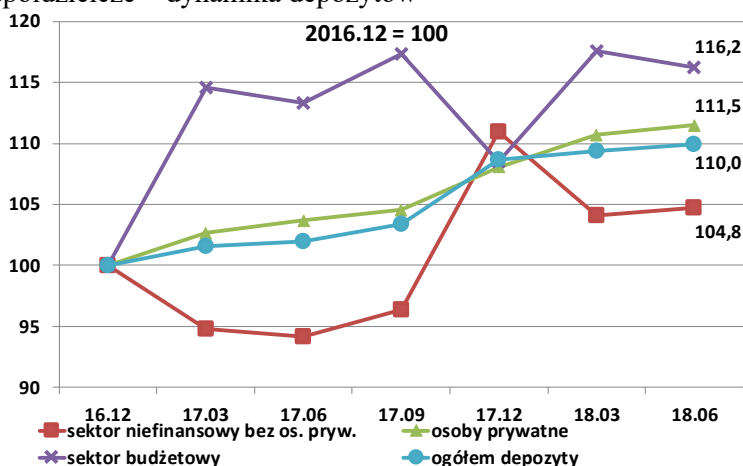

W stosunku do banków o najniższym poziomie wyrezerwowania należności, skierowane zostały wystąpienia nadzorcze z żądaniem przekazania informacji umożliwiającej weryfikację formalnej poprawności działań podjętych przez banki w tym zakresie. Tego typu działania podejmowane są również w trakcie aktualizacji kwartalnych ocen BION.

3.4 Depozyty banków spółdzielczych

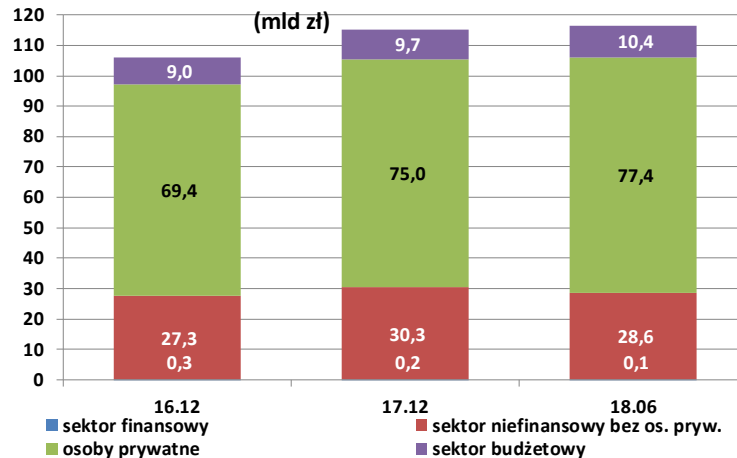
Depozyty w bankach spółdzielczych wzrosły w ciągu I półrocza 2018 r. o 1,2%, (w sektorze bankowym o 4,7%) do 116,6 mld zł.

Wykres 3.9 Banki spółdzielcze – dynamika depozytów

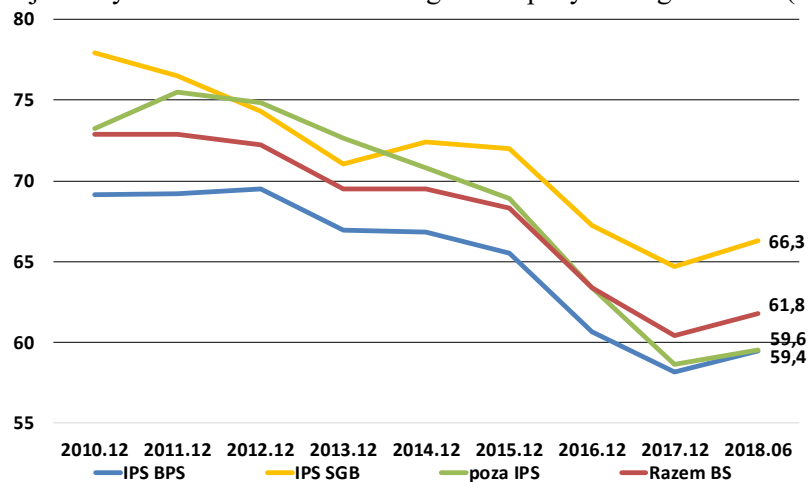
Największy wpływ na przyrost depozytów miały depozyty osób prywatnych – ich wzrost jest silnie skorelowany ze wzrostem depozytów ogółem. Było to związane ze wzrostem przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w 2017 r., spadkiem bezrobocia oraz z wypłatami z programu 500+.

Wykres 3.10 Banki spółdzielcze – wartość depozytów

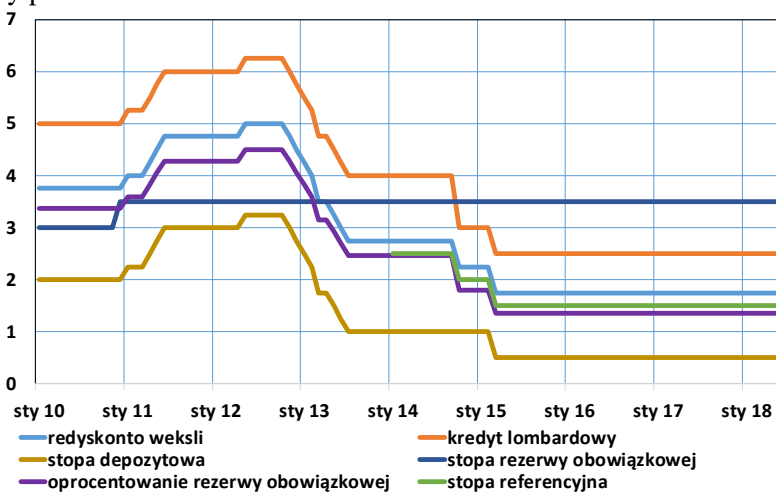
Depozyty osób prywatnych przewyższają należności banków spółdzielczych od sektora niefinansowego. Sytuacja taka jest charakterystyczna dla spółdzielczości bankowej na całym świecie.

Wykres 3.11 Relacja kredytów sektora niefinansowego do depozytów tego sektora (%)

Nadwyżka depozytów nad kredytami jest lokowana w bankach zrzeszających oraz w instrumentach dłużnych.

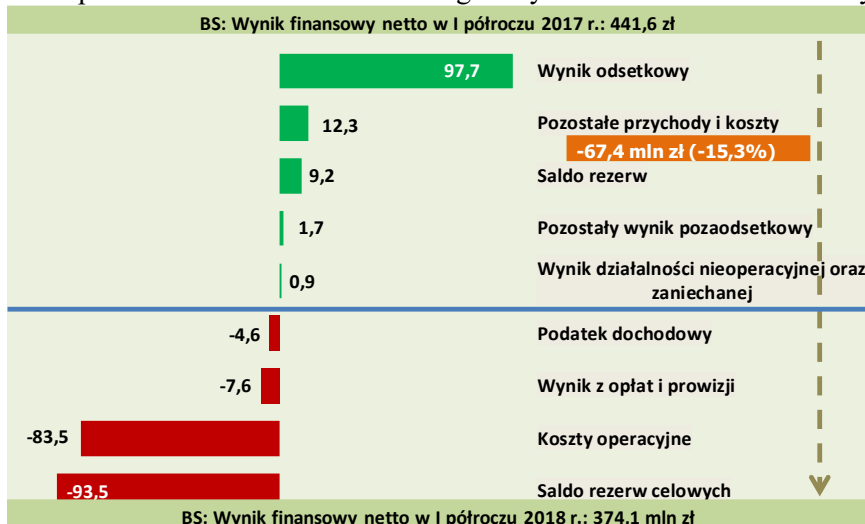
Wykres 3.12 Stopy procentowe NBP

3.5 Wyniki finansowe i efektywność

Wynik finansowy netto banków spółdzielczych zmniejszył się w stosunku do czerwca 2017 r. o 15,3% (do 374,1 mln zł). Stratę netto w łącznej kwocie 25,3 mln zł poniosło 5 banków.

Wykres 3.13 Banki spółdzielcze – rozliczenie zmian głównych składników rachunku wyników

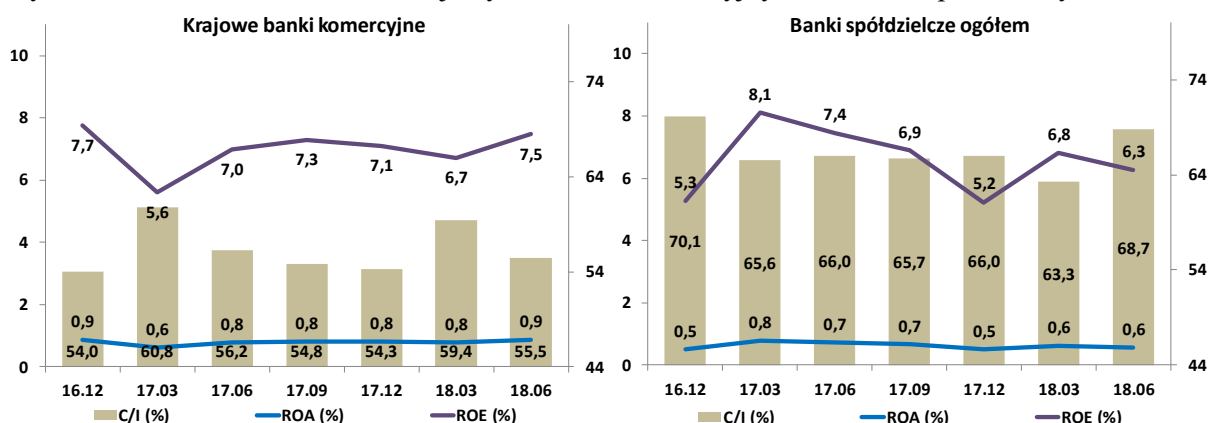
Głównym czynnikiem wzrostu był wynik odsetkowy. Drugim czynnikiem wzrostu były pozostałe przychody i koszty, czyli operacje jednorazowe oraz zmniejszenie rezerw na przyszłe zobowiązania.

Najsilniej na obniżenie wyniku oddziaływał wzrost salda rezerw celowych na należności. Drugim czynnikiem silnie oddziałyującym negatywnie na wynik netto był wzrost kosztów operacyjnych silniejszy niż wzrost wyniku działalności bankowej.

3.5.1 Efektywność

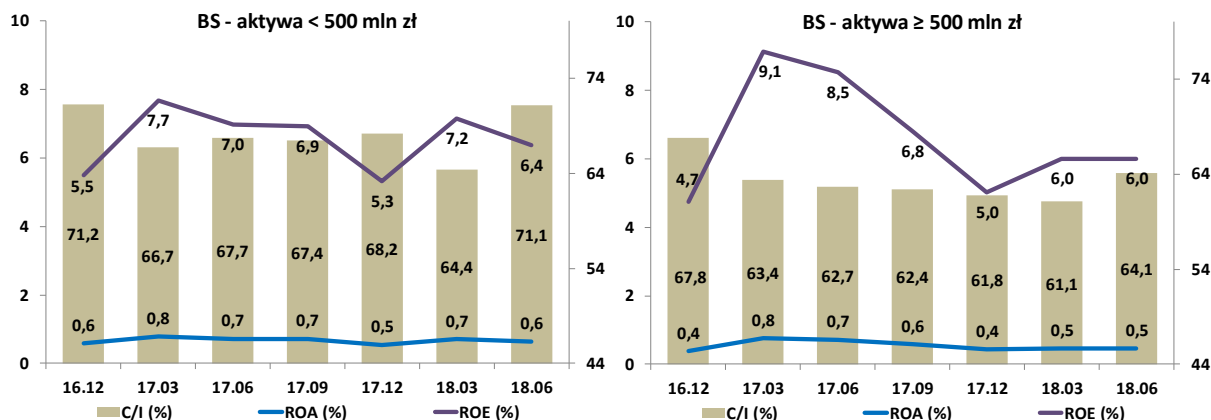
Wynik działalności bankowej w czerwcu 2018 r. zwiększył się o 4,1%, w stosunku do czerwca 2017 r., przy wzroście kosztów operacyjnych o 5,4%. W konsekwencji zwiększył się wskaźnik C/I w stosunku do czerwca 2017 r.

Wykres 3.14 ROA, ROE oraz C/I krajowych banków komercyjnych i banków spółdzielczych

Wskaźniki ROA, ROE oraz C/I zachowywały się podobnie zarówno w bankach dużych (powyżej 500 mln zł aktywów), jak i mniejszych. W przypadku banków o aktywach mniejszych niż 500 mln zł zwraca uwagę wyraźnie wyższy wskaźnik C/I, co oznacza, że koszty działania tych banków w większym stopniu obciążają wyniki działania niż dzieje się to w większych bankach.

Wykres 3.15 ROA, ROE oraz C/I banków spółdzielczych wg grup aktywów

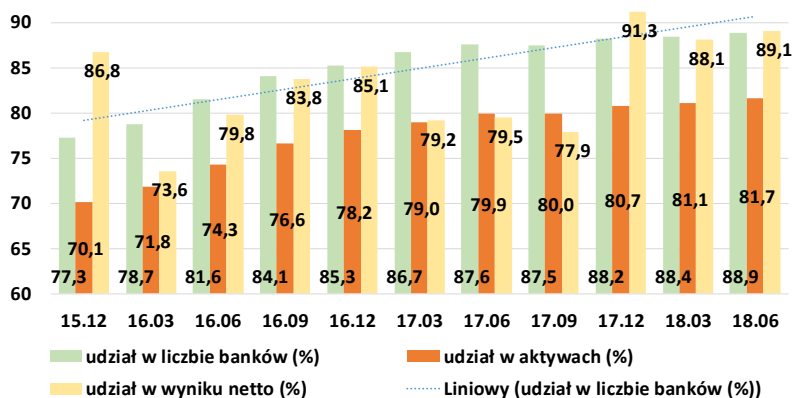
4 Instytucjonalne Systemy Ochrony

Instytucjonalne systemy ochrony (dalej również IPS – Institutional Protection Scheme) utworzone zostały na podstawie

- 1) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady numer 575/2013/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012/UE oraz
- 2) Ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw.

Pierwsza umowa o utworzeniu IPS podpisana została przez 191 banków spółdzielczych zrzeszenia SGB oraz SGB-Bank SA w dniu 23 listopada 2015 r. Druga umowa została podpisana przez 241 banków spółdzielczych zrzeszenia BPS oraz BPS SA 31 grudnia 2015 r.

Wykres 4.1 Rozwój systemu IPS począwszy od końca 2015 r.

Warunkiem zatwierdzenia projektu umowy i uznania systemu ochrony było wypełnienie wymogów określonych w art. 113 ust 7 Rozporządzenia nr 575. W szczególności chodziło o:

- 1) zbliżony profil działalności uczestników;
- 2) ustanowienie co najmniej 24 miesięcznego okresu wypowiedzenia umowy;
- 3) gwarancje utrzymania płynności każdego z uczestników;
- 4) gwarancje utrzymania wypłacalności każdego z uczestników;
- 5) łatwy i szybki dostęp do wspólnych funduszy stanowiących źródło wsparcia;
- 6) adekwatne i jednakowo zorganizowane mechanizmy klasyfikacji i monitorowania ryzyka;
- 7) mechanizmy umożliwiające przegląd sytuacji i ryzyka każdego uczestnika oraz całego systemu;

- 8) udostępnianie wyników przeglądu i oceny ryzyka każdego uczestnika pozostałym uczestnikom;
- 9) możliwość adekwatnego oddziaływania w stosunku do wszystkich uczestników.

Oboma systemami ochrony zarządzają utworzone w tym celu spółdzielnie ochrony. Organami każdej z nich są:

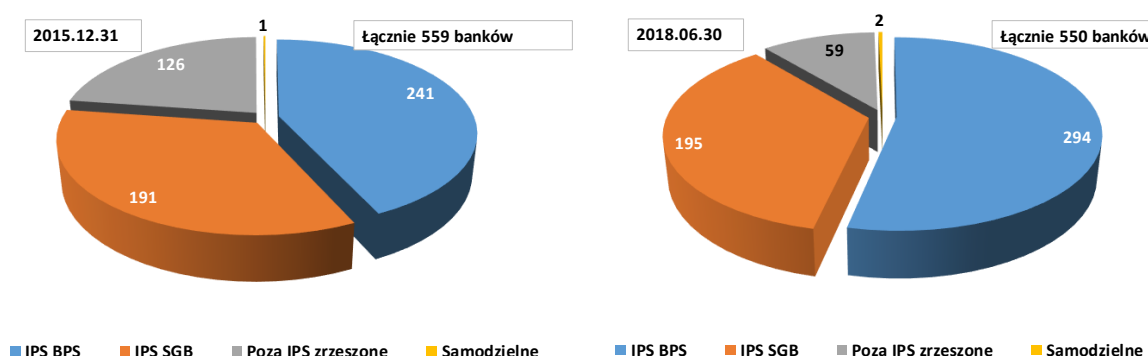
- 1) walne zgromadzenia członków;
- 2) rady nadzorcze;
- 3) zarządy.

Najważniejszą cechą systemów ochrony jest wspólna odpowiedzialność uczestników, tzn.:

- 1) każdy uczestnik systemu ochrony odpowiada za zobowiązania wynikające z gwarantowania płynności i wypłacalności innych uczestników IPS – do wysokości funduszy pomocowych;
- 2) zakres odpowiedzialności określa umowa systemu ochrony;
- 3) kompetencje organów zarządzających IPS służą zapewnieniu bezpieczeństwa uczestników ponoszących wspólne ryzyko;
- 4) wyniki kompleksowego przeglądu sytuacji i ryzyka każdego i wszystkich łącznie uczestników są udostępniane poszczególnym członkom.

Należy podkreślić, że zakres odpowiedzialności uczestników systemu ograniczony jest do postanowień umowy o utworzeniu systemu ochrony. Oznacza to, że obydwa systemy nie tworzą grup w pełni skonsolidowanych. Natomiast informacja sprawozdawcza o ich sytuacji, przekazywana do NBP i KNF powinna mieć charakter skonsolidowany – tylko wtedy będzie można dokonać kompleksowej oceny sytuacji każdego z systemów.

Wykres 4.2 Liczba banków wg przynależności do IPS na koniec 2015 r. oraz na koniec czerwca 2018r.²

4.1 Fundusze pomocowe i depozyt obowiązkowy

Uczestnicy IPS dysponują stosunkowo dużymi środkami zgromadzonymi na rachunkach depozytu obowiązkowego w bankach zrzeszających oraz funduszami pomocowymi. Celem depozytu obowiązkowego jest zabezpieczenie płynności uczestników IPS, zaś funduszu pomocowego wsparcie w przypadku trudnej sytuacji ekonomicznej, w tym w obszarze adekwatności kapitałowej.

Wartość depozytu obowiązkowego banków IPS zrzeszonych w BPS SA wynosiła na koniec czerwca 2018 r. 5,2 mld zł. Środki zgromadzone w funduszu pomocowym IPS BPS na koniec II kw. 2018 r. wynosiły 454,7 mln zł.

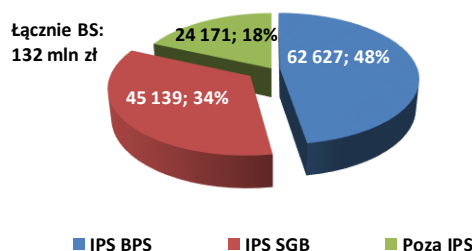
Wartość depozytu obowiązkowego utrzymywanego przez banki spółdzielcze IPS SGB oraz SGB-Bank SA wyniosła 1,9 mld zł. Środki zgromadzone w funduszu pomocowym IPS SGB na koniec czerwca 2018 r. wynosiły 339,8 mln zł, z czego wykorzystane (do spłaty) 110,4 mln zł.

² Dane na koniec 2015 r. nie obejmują SK Banku oraz BS w Nadarzynie.

4.2 Struktura bilansów według przynależności do IPS

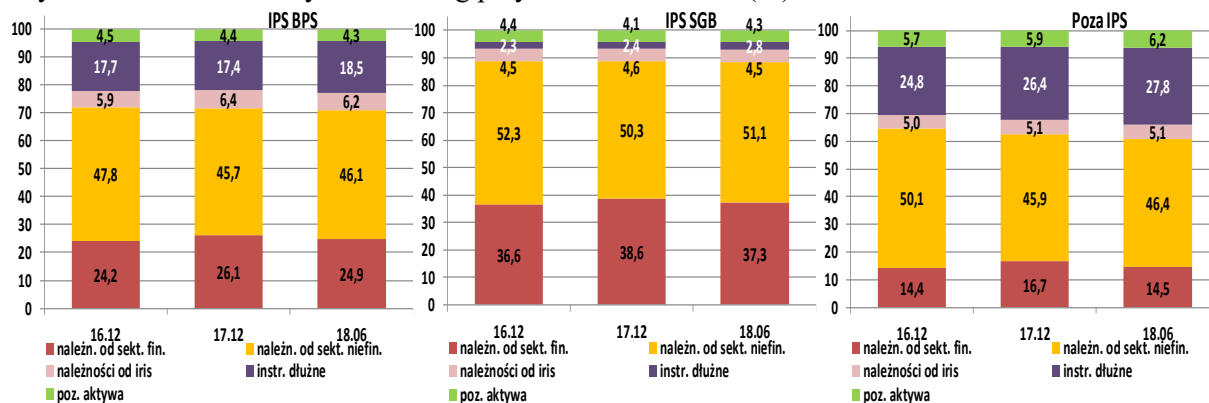
Struktura aktywów ogółem banków spółdzielczych według przynależności do IPS przedstawia się jak poniżej.

Wykres 4.3 Podział aktywów ogółem pomiędzy grupy banków spółdzielczych – 2018.06.30

Bliższa analiza pokazuje, że, o ile praktycznie nie ma różnic pomiędzy strukturami pasywów powyższych grup banków, to istotne różnice można zauważyć po stronie aktywów.

Wykres 4.4 Struktura aktywów według przynależności do IPS (%)

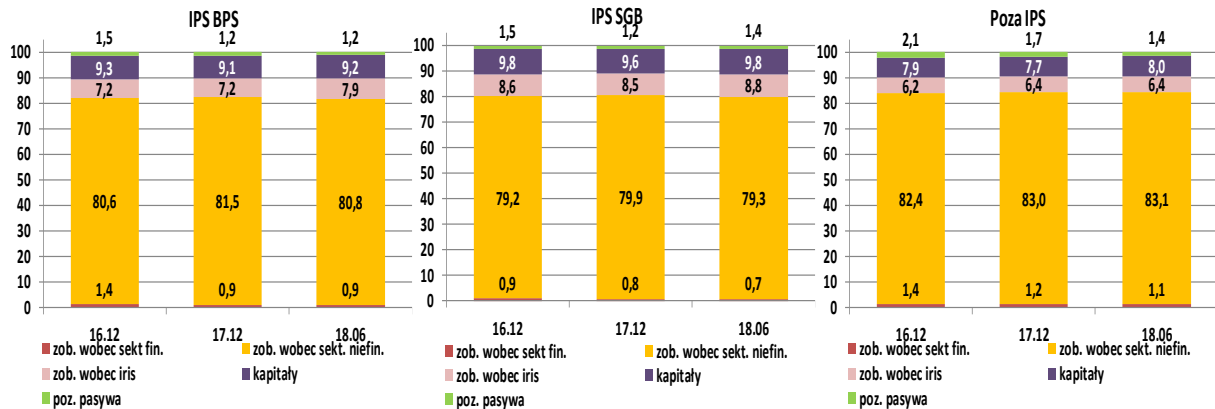
Przede wszystkim zauważalny jest dużo większy udział należności od sektora finansowego (praktycznie od banków zrzeszających) w strukturze aktywów obydwu systemów ochrony. Z jednej strony banki poszukują lepszego oprocentowania nadwyżek depozytów nad kredytami, a z drugiej strony należności te stanowią również zabezpieczenie płynności: mieszczą się w nich lokaty stanowiące minimum depozytowe.

Instrumenty dłużne w bankach spółdzielczych (również w bankach zrzeszających) – zwłaszcza bony NBP i obligacje SP – pełnią głównie rolę zabezpieczenia płynności. Banki spółdzielcze w IPS BPS posiadają kilkakrotnie więcej instrumentów dłużnych – w relacji do aktywów – niż banki spółdzielcze w IPS SGB. Częściowo wynika to z faktu, że nabywają one 6-miesięczne obligacje płynnościowe emitowane przez BPS SA.

Banki IPS SGB posiadają niewiele instrumentów dłużnych w porównaniu z IPS BPS i bankami poza IPS. Zabezpieczają one swoją płynność, w dużo większym stopniu niż dwie pozostałe grupy, lokatami w banku zrzeszającym, przynoszącymi większe odsetki niż instrumenty SP i NBP. Udział w aktywach pozostałych instrumentów dłużnych oscyluje wokół 1,5%.

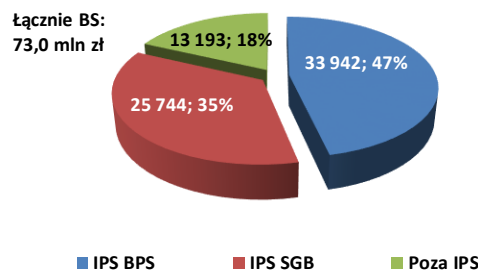
Banki nienależące do IPS mają relatywnie dużo mniej lokat w bankach zrzeszających oraz dużo więcej instrumentów dłużnych, głównie obligacji SP oraz instrumentów NBP.

Wykres 4.5 Struktura pasywów według przynależności do IPS (%)

4.3 Banki spółdzielcze IPS i poza IPS - kredyty i inne należności brutto od sektora niefinansowego i samorządowego

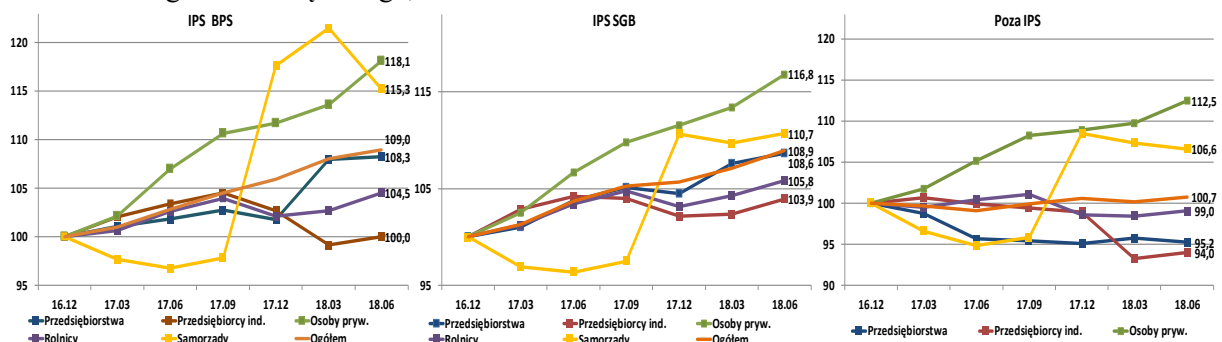
Wykres 4.6 Podział należności od sektora niefinansowego i samorządowego pomiędzy grupy banków spółdzielczych, 2018.06.30

Zauważalne są przede wszystkim różnice dynamiki należności od sektora niefinansowego pomiędzy uczestnikami IPS a pozostałymi bankami. Jest to związane z tym, że w grupie pozostałych banków niezdecydowanych jest 7 dużych banków podlegających programom postępowania naprawczego, które dokonują restrukturyzacji swoich należności oraz reorientacji strategii kredytowej.

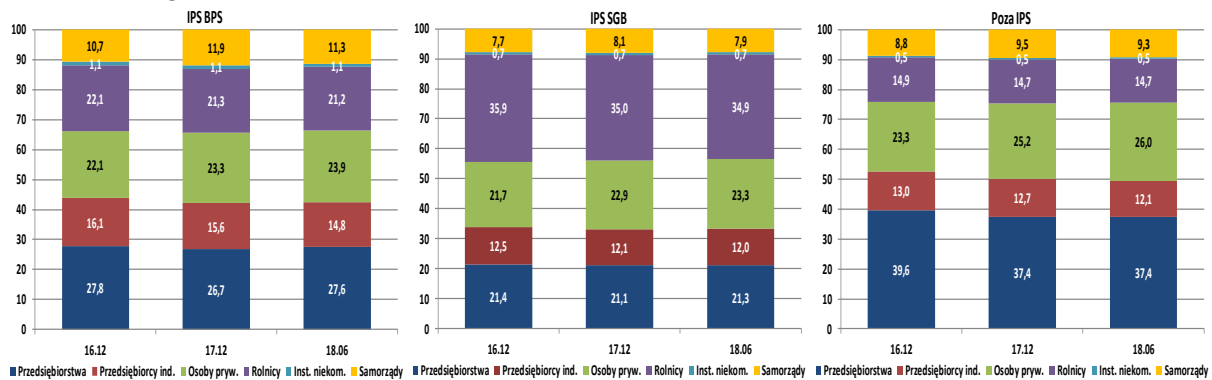
Wspólną cechą każdej z grup jest wysoka dynamika kredytów dla osób prywatnych oraz samorządów.

Wykres 4.7 Banki spółdzielcze IPS i poza IPS – dynamika należności od podmiotów sektora niefinansowego i samorządowego, 2018.06.30 = 100

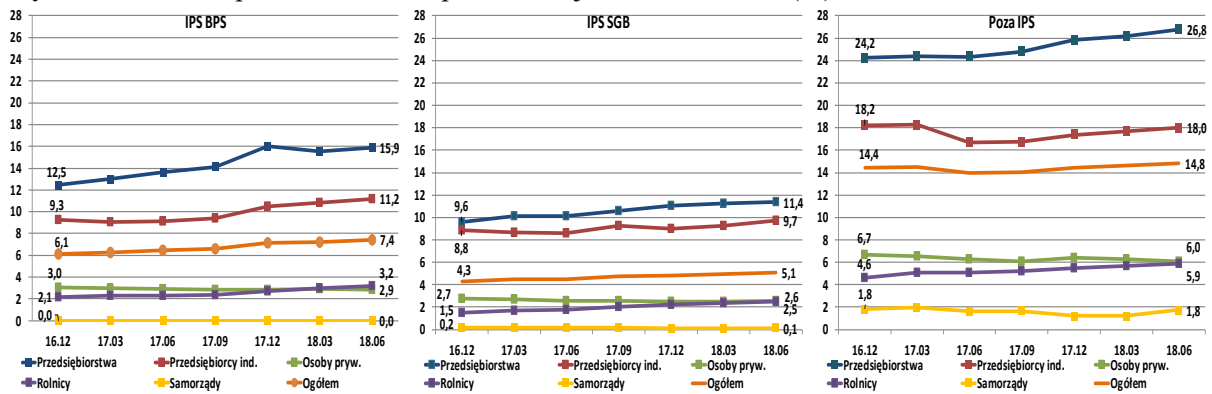
Jeśli przyjrzeć się strukturze kredytów, to widać, że banki poza IPS kredytują przedsiębiorstwa, czyli najbardziej ryzykowną grupę klientów, natomiast banki IPS SGB kredytują rolników w dużo większym stopniu niż pozostałe banki spółdzielcze.

Wykres 4.8 Banki spółdzielcze IPS i poza IPS – struktura należności od sektora niefinansowego i samorządowego (%)

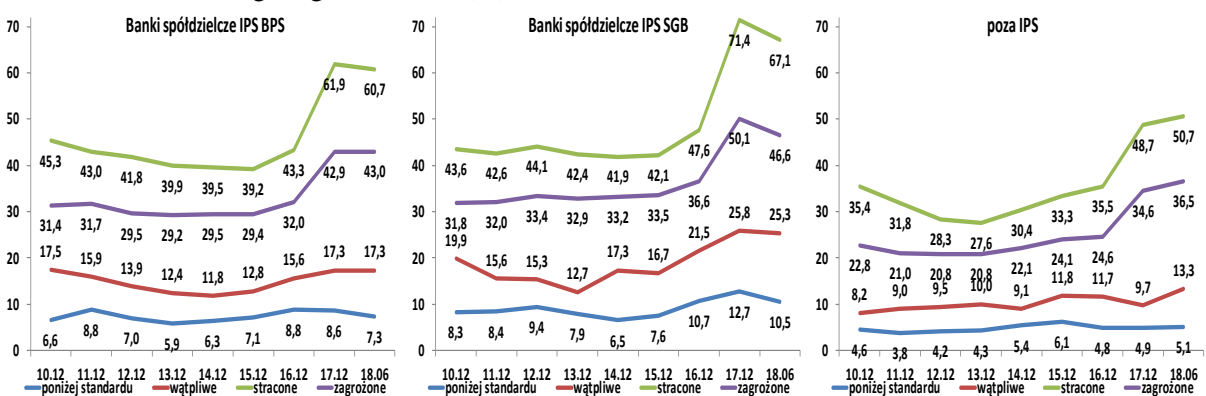
Dotychczasowe doświadczenia dowodzą, że struktura należności, jaką obserwuje się w bankach spółdzielczych poza IPS prowadzi do ponadprzeciętnego wzrostu udziału należności zagrożonych w należnościach ogółem.

Wykres 4.9 Banki spółdzielcze IPS i poza IPS – jakość należności (%)

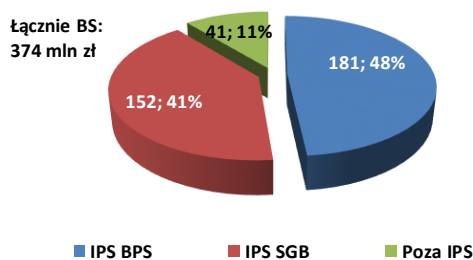
Banki poza IPS wykazują zdecydowanie niższe wyzerwowanie należności zagrożonych od sektora niefinansowego niż banki spółdzielcze uczestniczące w systemach ochrony.

Wykres 4.10 Banki spółdzielcze IPS i poza IPS – poziom wyzerwowania należności zagrożonych od sektora niefinansowego wg zasad PSR (%)

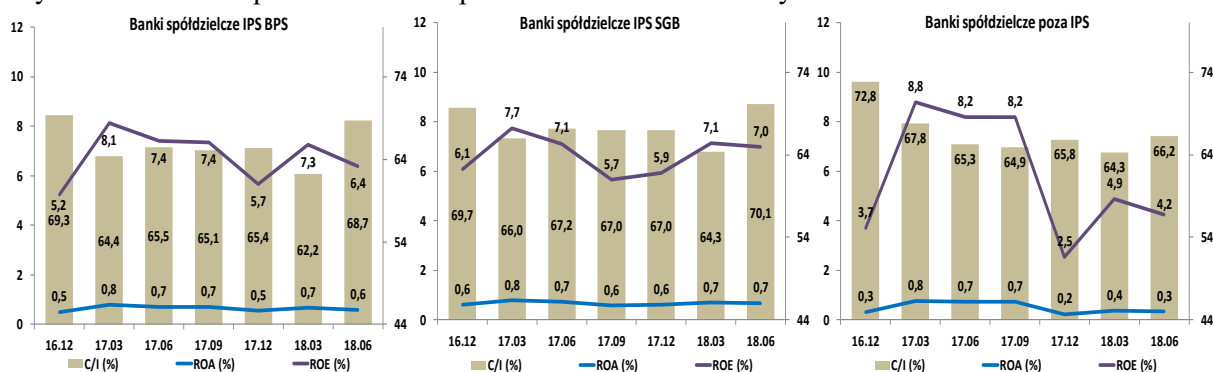
4.4 Banki spółdzielcze IPS i poza IPS – wyniki finansowe i efektywność

Wykres 4.11 Wynik finansowy netto według uczestnictwa w IPS, 2018.06.30

Trzeba zaznaczyć, podobnie jak w przypadku kredytów w pkt 4.3, bardzo duży wpływ na wskaźniki efektywnościowe mają banki podlegające programom postępowania naprawczego.

Wykres 4.12 Banki spółdzielcze IPS i poza IPS – wskaźniki efektywności

5 Banki zrzeszające

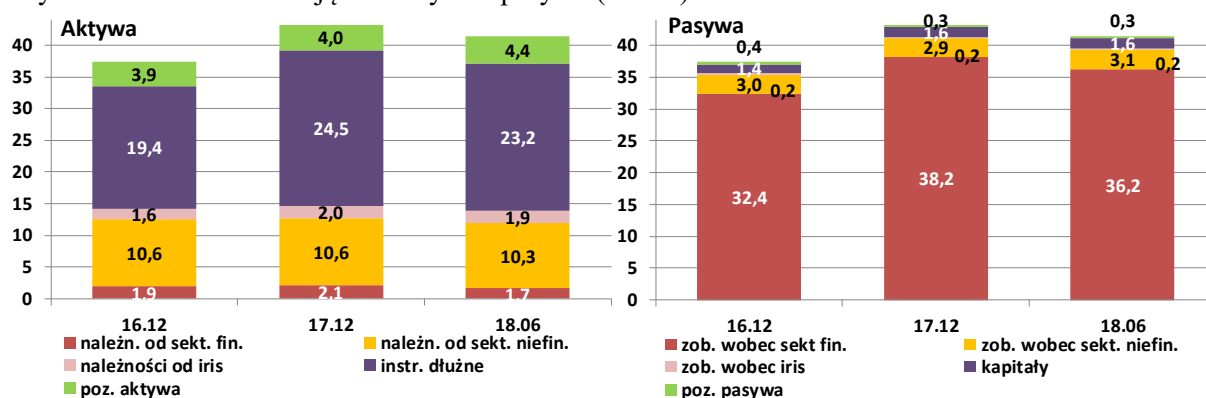
Suma bilansowa banków zrzeszających zmniejszyła się w ciągu I półrocza 2018 r. o 4,9% (o 1,8 mld zł, do 41,4 mld zł).

Główne zmiany po stronie pasywów to zmniejszenie zobowiązań wobec sektora finansowego o 2,0 mld zł oraz wzrost zobowiązań wobec sektora niefinansowego o 0,2 mld zł.

Spośród zmian w aktywach banków spółdzielczych wskazać należy:

- zmniejszenie instrumentów dłużnych o 1,3 mld zł (z tego wzrost instrumentów NBP o 0,2 mld zł, zmniejszenie obligacji SP o 0,6 mld zł oraz zmniejszenie pozostałych instrumentów dłużnych o 1,0 mld zł);
- zmniejszenie należności od sektora finansowego o 0,4 mld zł;
- zmniejszenie należności od sektora niefinansowego o 0,3 mld zł;
- zmniejszenie należności od sektora rządowego i samorządowego o 0,1 mld zł;
- zwiększenie pozostałych aktywów o 0,4 mld zł.

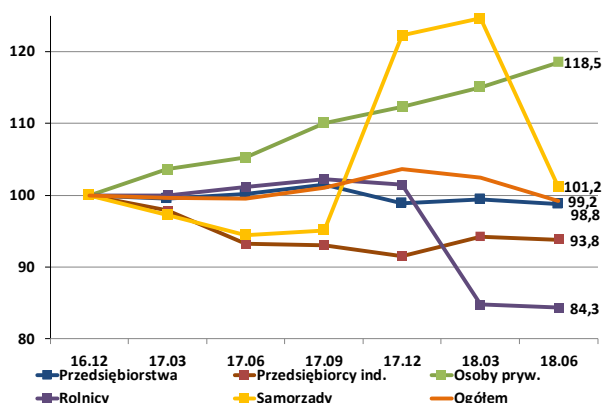
Wykres 5.1 Banki zrzeszające – aktywa i pasywa (mld zł)

5.1 Kredyty i inne należności od sektora niefinansowego i samorządowego

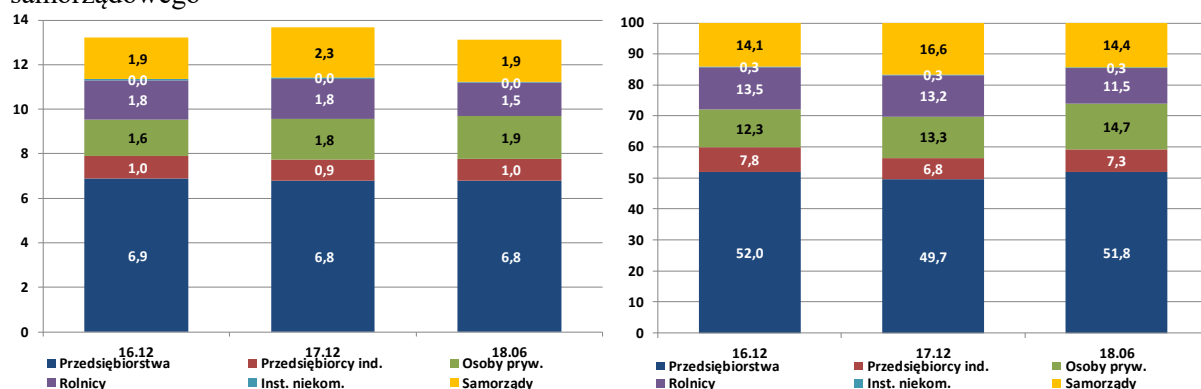
Należności banków zrzeszających od sektora niefinansowego i samorządowego zmniejszyły się w stosunku do grudnia 2017 r. o 4,2%, do 13,1 mld zł, zaś w przypadku samego sektora niefinansowego o 1,7% do 11,2 mld zł.

Wykres 5.2 Banki zrzeszające – dynamika należności od sektora niefinansowego i samorządowego wg podmiotów

W przypadku należności od sektora niefinansowego, podobnie jak w bankach spółdzielczych, najszybciej rosną należności od osób prywatnych. Przede wszystkim są to kredyty mieszkaniowe, stanowiące 85,9% kredytów dla tych osób (w tym 0,3% kredytów walutowych, tj. równowartość 5,7 mln zł).

Wykres 5.3 Banki zrzeszające – saldo (mld zł) i struktura (%) kredytów dla sektorów niefinansowego i samorządowego

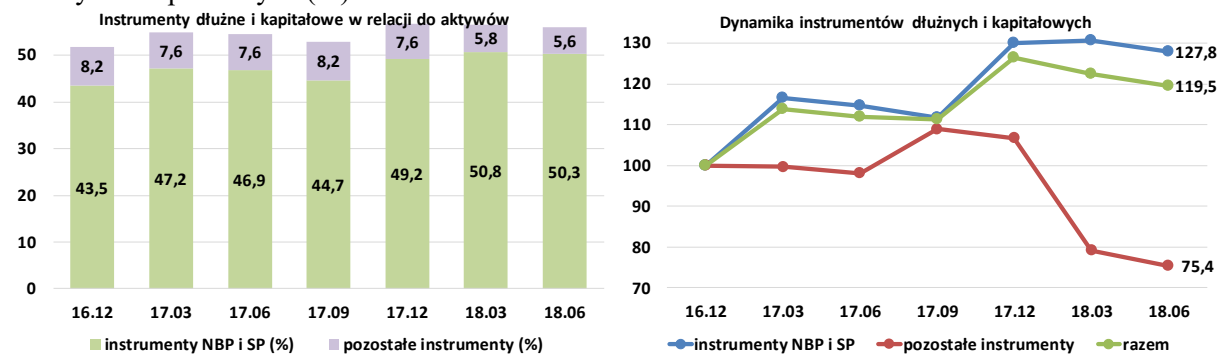
Jeśli chodzi o strukturę podmiotową, banki zrzeszające powielają strukturę banków spółdzielczych, zwłaszcza tych o aktywach większych niż 500 mln zł. Koncepcje dotyczące funkcjonowania zrzeszeń, szczególnie po utworzeniu systemów ochrony, zakładają stopniowe ograniczanie samodzielnej działalności kredytowej banków zrzeszających.

5.2 Instrumenty dłużne

Zmiany dwóch podstawowych składników bilansów banków zrzeszających (tzn. instrumentów dłużnych i kapitałowych oraz zobowiązań wobec sektora finansowego, czyli głównie wobec banków zrzeszonych) są ze sobą ściśle powiązane.

Instrumenty dłużne w bankach zrzeszających – zwłaszcza bony NBP i obligacje SP – pełnią głównie rolę zabezpieczenia płynności dla banków spółdzielczych zrzeszonych.

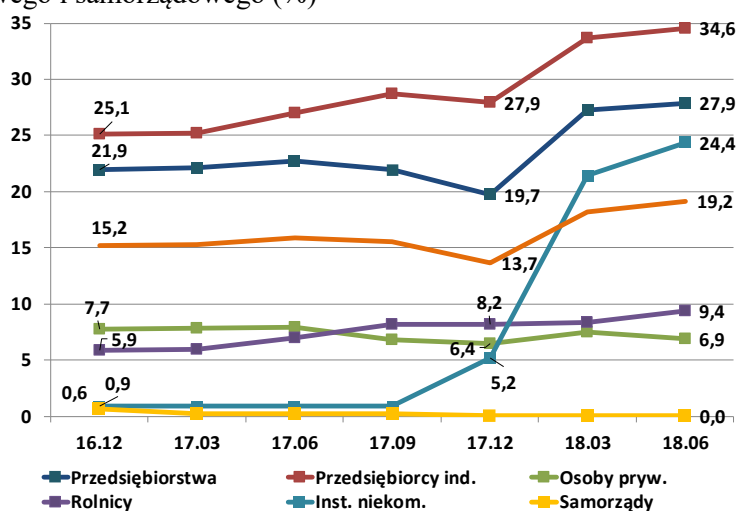
Wykres 5.4 Banki zrzeszające – dynamika (2015.12 = 100) oraz udział w aktywach instrumentów dłużnych i kapitałowych (%)

5.3 Jakość należności banków zrzeszających od sektora niefinansowego

Należności banków zrzeszających od sektora niefinansowego odznaczają się dużo gorszą jakością niż banków spółdzielczych.

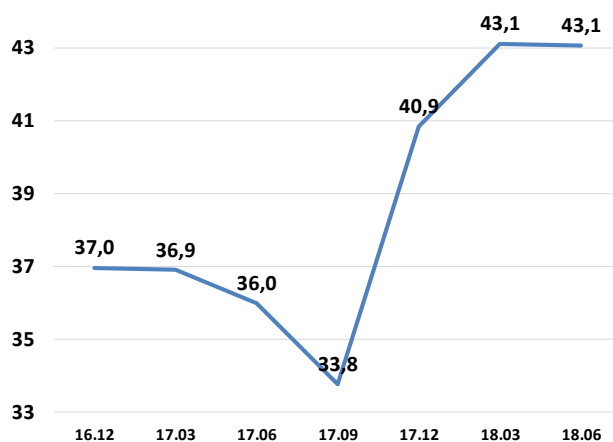
Wykres 5.5 Banki zrzeszające – udział należności ze stwierdzoną utratą wartości w należnościach od sektora niefinansowego i samorządowego (%)

W ciągu I półrocza 2018 r. nastąpiło pogorszenie jakości należności banków zrzeszających od sektora niefinansowego oraz samorządów: udział należności zagrożonych wzrósł z 13,7% w grudniu 2017 r. do 19,2% w czerwcu 2018 r. Pogorszenie to wystąpiło przede wszystkim w grupie przedsiębiorstw: z 19,7% do 27,9% oraz przedsiębiorców indywidualnych z 27,9% do 34,6%.

Wyrezerwowanie należności ze stwierdzoną utratą wartości od sektora niefinansowego w bankach zrzeszających wzrosło z 40,8% w grudniu 2017 r. do 43,1%.

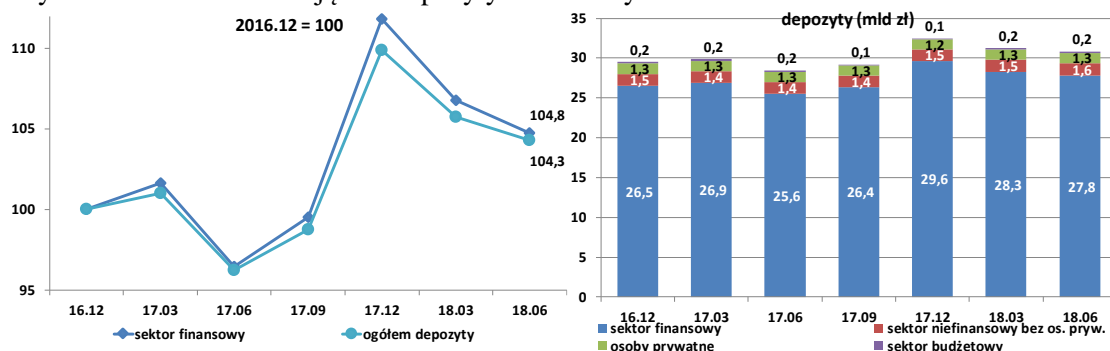
Wykres 5.6 Poziom wyrezerwowania należności od sektora niefinansowego ze stwierdzoną utratą wartości w bankach zrzeszających

5.4 Źródła finansowania działalności – depozyty banków zrzeszających

Depozyty w bankach zrzeszających zmniejszyły się w ciągu I półrocza 2018 r. o 5,1% (tj. o 1,7 mld zł, do 30,8 mld zł). Są one silnie skorelowane z depozytami składanymi przez banki zrzeszone. Na ich zmienność duży wpływ miało przesunięcie środków składanych przez banki zrzeszone w ramach tzw. depozytu obowiązkowego z kategorii depozyty do kategorii pozostałe zobowiązania, przy czym obydwie banki nie stosowały tutaj jednolitych zasad.

Wykres 5.7 Banki zrzeszające – depozyty oraz ich dynamika

5.5 Wyniki finansowe i efektywność banków zrzeszających

Banki zrzeszające osiągnęły w I półroczu 2018 r. zysk netto w kwocie 18,0 mln zł, tj. o 74,7% więcej niż w I półroczu 2017 r.

Wykres 5.8 Banki zrzeszające – rozliczenie zmian głównych składników rachunku wyników

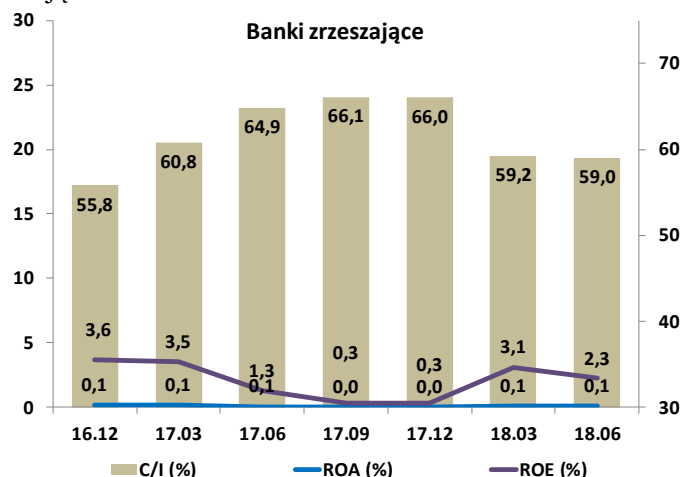
Stosunkowo niski wynik odsetkowy banków zrzeszających wynika przede wszystkim z faktu, że wynik odsetkowy od operacji z bankami zrzeszonymi jest ujemny, zaś w bankach spółdzielczych analogiczny wynik od operacji z bankami zrzeszonymi jest dodatni i porównywalny co do wartości bezwzględnej (por. załącznik nr 3).

Podobnie, jak w przypadku banków spółdzielczych wzrost salda rezerw celowych i kosztów operacyjnych były czynnikami istotnie wpływającymi na pogorszenie wyników.

5.5.1 Efektywność

Wskaźniki efektywnościowe wskazują na niestabilną sytuację banków zrzeszających.

Wykres 5.9 Banki zrzeszające – ROA i ROE netto oraz C/I

6 Sytuacja płynnościowa – normy LCR

Od 1 października 2015 r. obowiązuje Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające rozporządzenie CRR w odniesieniu do wymogu pokrycia wypływów netto dla instytucji kredytowych. Rozporządzenie delegowane wskazuje, że instytucje kredytowe zobowiązane są do utrzymywania wskaźnika pokrycia wypływów netto (wskaźnika LCR) na poziomie 100% od dnia 01.01.2018 r.

Bank, który nie spełnia wymogów w zakresie LCR, zobowiązany jest powiadomić o tym właściwe organy i przedstawić tym organom plan szybkiego przywrócenia zgodności z normą, a także codziennie – na koniec każdego dnia roboczego – przekazywać informacje na temat poziomu wskaźnika i jego składowych.

Norma LCR została określona w rozporządzeniu CRR i wprowadzona do polskiego prawa art. 94 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

Banki uczestniczące w IPS mogą – na podstawie art. 8 CRR oraz po uzyskaniu indywidualnych zgód KNF – stosować wskaźnik skonsolidowany dla całej grupy.

Wszystkie banki spółdzielcze uczestniczące w IPS spełniały na koniec czerwca 2018 r. indywidualną lub grupową normę LCR.

Wszystkie banki spółdzielcze pozostające poza systemami ochrony lub nie posiadające zgody na stosowanie normy grupowej spełniały indywidualne normy LCR.

7 Fundusze własne

Fundusze własne banków spółdzielczych w I półroczu 2018 r. wzrosły o 5,2% do 12,1 mld zł (w całym sektorze bankowym fundusze własne wzrosły o 8,4%).

Łączny współczynnik kapitałowy banków spółdzielczych wyniósł 17,8% (wobec 17,2% w grudniu 2017 r.), zaś współczynnik Tier1 wyniósł 16,9% wobec 16,3% w grudniu 2017 r.

Niewielki wpływ na wzrost współczynnika wypłacalności miało zaliczenie przez banki, które dokonały zmian w statutach zgodnych z art. 10c uof do funduszy CET1 całego funduszu udziałowego wniesionego do 28 czerwca 2013 r. włącznie³. W II kw. 2018 r. liczba tych banków zwiększyła się o 32, do 262.

³ Każda zmiana funduszy własnych wynikająca z tytułu zaliczenia funduszu udziałowego wniesionego po 28 czerwca 2013 r. wymaga zgody KNF.

Natomiast pozostałe banki musiały – zgodnie z CRR – pomniejszyć fundusz udziałowy podlegający zasadzie praw nabytych o kolejne 10%.

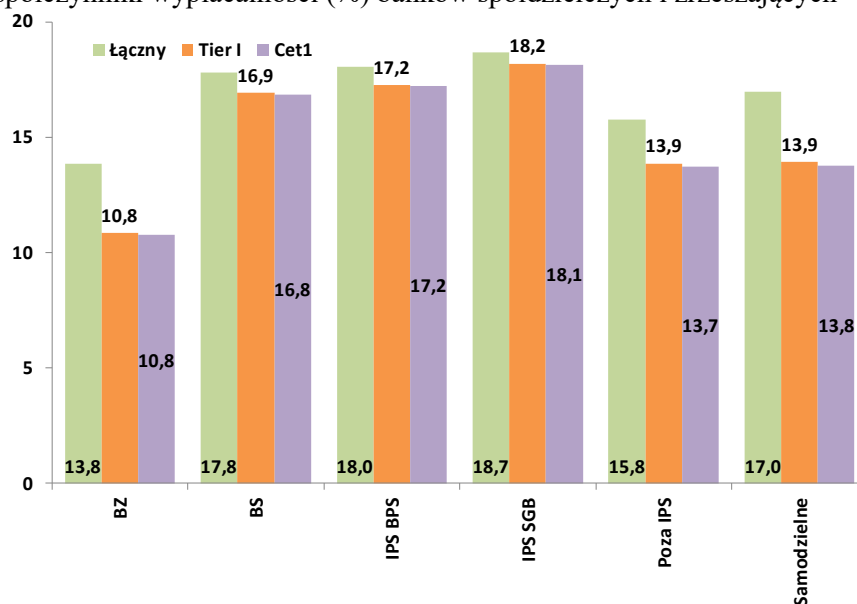
Fundusze własne wyższe niż równowartość 5 mln euro posiadało na koniec czerwca 2018 r. 170 banków wobec 172 w grudniu 2017 r.

Tabl. 7.1 Rozkład liczby banków spółdzielczych według przedziałów łącznego współczynnika kapitałowego

- 8% TCR wg CRR - 12,875% TCR ze wszystkimi buforami obowiązujący w 2018 r. - 13,5% % TCR ze wszystkimi buforami obowiązujący w 2019 r.	Łączny współczynnik kapitałowy - 2017.12	Łączny współczynnik kapitałowy - 2018.06
TCR <8%	1	3
8% ≤ TCR < 12,875%	17	16
12,875% ≤ TCR < 13,5%	22	17
TCR ≥ 13,5%	513	514
Razem	553	550

Trzy banki spółdzielcze nie posiadały na koniec czerwca 2018 r. współczynnika wypłacalności na poziomie 8,0%. Banki te znajdują się obecnie w procesie łączenia z innymi silniejszymi kapitałowo bankami.

Wykres 7.1 Współczynniki wypłacalności (%) banków spółdzielczych i zrzeszających – 30.06.2018.

Fundusze własne banków zrzeszających na koniec czerwca 2018 r. były wyższe o 7,0% niż w grudniu 2017 r. i wyniosły 2,0 mld zł. Kapitał Tier I stanowił 78,4% funduszy własnych (80,4% w grudniu 2017 r.).

Współczynniki kapitałowe obydwu banków zrzeszających wzrosły:

8 Spis wykresów

Wykres 2.1 Zmiany podstawowych wielkości charakteryzujących banki spółdzielcze	5
Wykres 2.2 Udziały sektora spółdzielczego (banki spółdzielcze i zrzeszające) w podstawowych wielkościach sektora bankowego (%).....	6
Wykres 2.3 Dynamika liczby udziałowców – osób fizycznych – banków spółdzielczych oraz funduszu udziałowego bilansowego i zaliczonego do FW (%)	7
Wykres 2.4 Zatrudnienie w bankach spółdzielczych i zrzeszających w okresie od 2010 r.....	7
Wykres 3.1 Aktywa i pasywa banków spółdzielczych (mld zł).....	8
Wykres 3.2 Banki spółdzielcze – dynamika należności od podmiotów sektora niefinansowego i samorządowego, 2016.12 = 100	9
Wykres 3.3 Banki spółdzielcze – saldo (mld zł) i struktura należności od sektora niefinansowego i samorządowego (%).....	9
Wykres 3.4 Banki spółdzielcze – dynamika (2016.12 = 100) oraz udział w aktywach instrumentów dłużnych i kapitałowych (%)	10
Wykres 3.5 Banki spółdzielcze – instrumenty dłużne i kapitałowe w relacji do aktywów (%).....	10
Wykres 3.6 Banki spółdzielcze – udział należności zagrożonych w należnościach od sektora niefinansowego i samorządowego (%).....	11
Wykres 3.7 Banki spółdzielcze – aktywa \geq 500 mln zł – udział należności zagrożonych w należnościach od sektora niefinansowego i samorządowego oraz struktura należności wg podmiotów (%).	11
Wykres 3.8 Banki spółdzielcze – relacja rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących do należności od sektora niefinansowego wg kategorii ryzyka (%)	12
Wykres 3.9 Banki spółdzielcze – dynamika depozytów	12
Wykres 3.10 Banki spółdzielcze – wartość depozytów	13
Wykres 3.11 Relacja kredytów sektora niefinansowego do depozytów tego sektora (%)	13
Wykres 3.12 Stopy procentowe NBP.....	13
Wykres 3.13 Banki spółdzielcze – rozliczenie zmian głównych składników rachunku wyników.....	14
Wykres 3.14 ROA, ROE oraz C/I krajowych banków komercyjnych i banków spółdzielczych.....	14
Wykres 3.15 ROA, ROE oraz C/I banków spółdzielczych wg grup aktywów	15
Wykres 4.1 Rozwój systemu IPS począwszy od końca 2015 r.	15
Wykres 4.2 Liczba banków wg przynależności do IPS na koniec 2015 r. oraz na koniec czerwca 2018r.....	16
Wykres 4.4 Podział aktywów ogółem pomiędzy grupy banków spółdzielczych – 2018.06.30.....	17
Wykres 4.5 Struktura aktywów według przynależności do IPS (%).....	17
Wykres 4.6 Struktura pasywów według przynależności do IPS (%)	18
Wykres 4.7 Podział należności od sektora niefinansowego i samorządowego pomiędzy grupy banków spółdzielczych, 2018.06.30.....	18
Wykres 4.8 Banki spółdzielcze IPS i poza IPS – dynamika należności od podmiotów sektora niefinansowego i samorządowego, 2018.06.30 = 100.....	18
Wykres 4.9 Banki spółdzielcze IPS i poza IPS – struktura należności od sektora niefinansowego i samorządowego (%).....	19
Wykres 4.10 Banki spółdzielcze IPS i poza IPS – jakość należności (%)	19
Wykres 4.11 Banki spółdzielcze IPS i poza IPS – poziom wyrezerwowania należności zagrożonych od sektora niefinansowego wg zasad PSR (%).....	19
Wykres 4.12 Wynik finansowy netto według uczestnictwa w IPS, 2018.06.30	20
Wykres 4.13 Banki spółdzielcze IPS i poza IPS – wskaźniki efektywności.....	20
Wykres 5.1 Banki zrzeszające – aktywa i pasywa (mld zł)	21
Wykres 5.2 Banki zrzeszające – dynamika należności od sektora niefinansowego i samorządowego wg podmiotów	21
Wykres 5.3 Banki zrzeszające – saldo (mld zł) i struktura (%) kredytów dla sektorów niefinansowego i samorządowego.....	22
Wykres 5.4 Banki zrzeszające – dynamika (2015.12 = 100) oraz udział w aktywach instrumentów dłużnych i kapitałowych (%).....	22

Wykres 5.5 Banki zrzeszające – udział należności ze stwierdzoną utratą wartości w należnościach od sektora niefinansowego i samorządowego (%)	23
Wykres 5.6 Poziom wyzerowania należności od sektora niefinansowego ze stwierdzoną utratą wartości w bankach zrzeszających	23
Wykres 5.7 Banki zrzeszające – depozyty oraz ich dynamika	24
Wykres 5.8 Banki zrzeszające – rozliczenie zmian głównych składników rachunku wyników	24
Wykres 5.9 Banki zrzeszające – ROA i ROE netto oraz C/I	25
Wykres 7.1 Współczynniki wypłacalności (%) banków spółdzielczych i zrzeszających – 30.06.2018.	26

9 Spis tablic

Tabl. 2.1 Wybrane wskaźniki banków spółdzielczych	5
Tabl. 3.1 Banki spółdzielcze – struktura i dynamika kredytów i innych należności brutto ogółem oraz udział należności zagrożonych brutto	8
Tabl. 7.1 Rozkład liczby banków spółdzielczych według przedziałów łącznego współczynnika kapitałowego ..	26

10 Spis załączników

Załącznik nr 1. Udziałowcy
Załącznik nr 2. Bilans
Załącznik nr 3. Rachunek wyników
Załącznik nr 4. Należności sektorów niefinansowego i samorządowego w układzie podmiotowym
Załącznik nr 5. Depozyty

Opracowano w Wydziale Analiz i Metodyk Departamentu Bankowości Spółdzielczej

ZAŁĄCZNIKI

Wyszczególnienie ¹⁾	Liczba udziałowców			Fundusz udziałowy opłacony (tys. zł)			Fundusz udziałowy opłacony przypadający na 1 udziałowca (tys. zł)		
	ogółem	osoby fizyczne	osoby prawne	ogółem	osoby fizyczne	osoby prawne	ogółem	osoby fizyczne	osoby prawne
marzec 2012									
razem	1 068 202	1 064 172	4 030	710 396	637 561	72 835	0,67	0,60	18,07
w tym członkowie posiadający 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego	549	378	171	112 840	67 050	45 790	205,54	177,38	267,78
udział członków posiadających 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego (%)	0,05	0,04	4,24	15,88	10,52	62,87	x	x	x
grudzień 2012									
razem	1 051 897	1 048 261	3 636	730 718	646 670	84 048	0,69	0,62	23,12
w tym członkowie posiadający 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego	526	367	159	115 077	65 146	49 931	218,78	177,51	314,03
udział członków posiadających 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego (%)	0,05	0,04	4,37	15,75	10,07	59,41	x	x	x
grudzień 2013									
razem	1 034 448	1 030 891	3 557	736 632	640 870	95 761	0,71	0,62	26,92
w tym członkowie posiadający 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego	503	342	161	104 102	56 432	47 670	206,96	165,01	296,09
udział członków posiadających 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego (%)	0,05	0,03	4,53	14,13	8,81	49,78	x	x	x
grudzień 2014									
razem	1 012 568	1 008 993	3 575	692 492,6	611 837,3	80 655,3	0,68	0,61	22,56
w tym członkowie posiadający 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego	485	347	138	94 132,0	57 329,2	36 802,8	194,09	165,21	266,69
udział członków posiadających 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego (%)	0,05	0,03	3,86	13,59	9,37	45,63	x	x	x
grudzień 2015									
razem	994 263	990 933	3 330	595 970,9	547 209,0	48 761,9	0,60	0,55	14,64
w tym członkowie posiadający 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego	458	329	129	69 996,1	48 789,0	21 207,2	152,83	148,29	164,40
udział członków posiadających 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego (%)	0,05	0,03	3,87	11,74	8,92	43,49	x	x	x
grudzień 2016									
razem	979 842	976 638	3 204	552 675,7	509 995,1	42 680,7	0,56	0,52	13,32
w tym członkowie posiadający 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego	403	314	89	61 454,6	44 943,9	16 510,7	152,49	143,13	185,51
udział członków posiadających 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego (%)	0,04	0,03	2,78	11,12	8,81	38,68	x	x	x
grudzień 2017									
razem	969 171	966 020	3 151	503 218,4	462 901,3	40 317,1	0,52	0,48	12,80
w tym członkowie posiadający 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego	370	286	84	51 730,7	35 622,4	16 108,4	139,81	124,55	191,77
udział członków posiadających 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego (%)	0,04	0,03	2,67	10,28	7,70	39,95	x	x	x
czerwiec 2018									
razem	960 911	957 827	3 084	507 568,4	467 751,8	39 816,6	0,53	0,49	12,91
w tym członkowie posiadający 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego	390	311	79	57 760,0	41 831,2	15 928,7	148,10	134,51	201,63
udział członków posiadających 5% lub więcej funduszu udziałowego opłaconego (%)	0,04	0,03	2,56	11,38	8,94	40,01	x	x	x

¹⁾dane z ankiet

Banki zrzeszające							
	mln zł						
	2016.12	2017.03	2017.06	2017.09	2017.12	2018.03	2018.06
Aktywa							
Kasa i operacje z NBP	2 757,7	2 932,1	2 786,6	3 909,1	2 827,5	2 966,3	3 242,9
Należności od sektora finansowego	1 914,8	1 886,6	2 077,9	1 885,3	2 115,3	1 858,1	1 685,1
Należności od sektora niefinansowego	10 610,5	10 615,6	10 646,0	10 832,0	10 595,5	10 333,7	10 300,1
Należności od instytucji rządowych i samorządowych	1 636,5	1 584,7	1 531,2	1 532,2	1 976,7	1 923,4	1 885,4
Instrumenty dłużne i kapitałowe	19 397,4	22 086,3	21 713,9	21 593,0	24 515,4	23 757,7	23 174,0
w tym:	3 083,7	3 074,6	3 026,1	3 360,1	3 292,3	2 443,5	2 326,3
Skarbu Państwa	12 339,3	15 035,0	15 558,1	15 621,6	15 490,7	15 380,7	14 914,2
NBP	3 974,4	3 976,7	3 129,7	2 611,3	5 732,3	5 933,6	5 933,5
Rzeczowe aktywa trwałe	179,1	168,3	163,1	158,4	162,3	159,0	154,6
Wartości niematerialne i prawne	84,3	79,8	76,1	73,6	82,1	76,2	74,5
Inne	880,9	916,5	869,3	841,7	885,1	899,8	892,5
Razem	37 461,1	40 269,8	39 864,0	40 825,3	43 159,8	41 974,2	41 409,2
Pasywa							
Operacje z bankiem centralnym	0,0	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6
Zobowiązania wobec sektora finansowego	32 397,8	35 308,1	34 842,3	35 883,4	38 223,7	36 936,3	36 225,4
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	3 029,3	2 901,5	2 892,8	2 841,4	2 869,4	2 971,9	3 110,0
Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorz.	232,9	205,9	197,7	151,3	169,4	217,8	216,9
Kapitały	1 388,5	1 621,2	1 634,8	1 688,6	1 609,5	1 599,4	1 588,4
w tym							
kapitał akcyjny / udziałowy	647,6	682,9	682,9	721,1	734,4	735,3	735,3
wynik roku bieżącego	50,9	13,8	10,3	4,1	4,8	12,3	18,0
Inne pasywa	412,4	232,5	296,3	260,4	287,7	248,9	268,4
Razem	37 461,1	40 269,8	39 864,0	40 825,3	43 159,8	41 974,2	41 409,2

Banki spółdzielcze							
	mln zł						
	2016.12	2017.03	2017.06	2017.09	2017.12	2018.03	
Aktywa							
Kasa i operacje z NBP	2 261,7	2 285,1	2 316,5	2 323,3	2 386,1	2 453,6	2 458,9
Należności od sektora finansowego	32 013,7	34 530,0	33 230,0	34 011,2	37 213,0	36 454,3	35 930,6
Należności od sektora niefinansowego	60 044,1	60 736,8	61 863,0	62 696,4	61 550,8	62 253,0	63 191,2
Należności od instytucji rządowych i samorządowych	6 328,3	6 156,4	6 097,7	6 164,1	7 210,0	7 075,4	7 112,3
Instrumenty dłużne i kapitałowe	16 634,6	15 511,5	16 219,6	16 244,4	18 231,6	19 107,5	19 601,1
w tym:	2 927,0	2 889,6	3 154,7	3 271,2	3 439,6	2 547,9	2 465,0
Skarbu Państwa	4 033,4	4 260,2	4 375,5	4 381,7	4 448,4	4 455,9	4 590,1
NBP	9 674,2	8 361,8	8 689,4	8 591,5	10 343,6	12 103,7	12 546,0
Rzeczowe aktywa trwałe	2 369,0	2 368,2	2 361,2	2 341,1	2 358,7	2 307,1	2 289,6
Wartości niematerialne i prawne	38,4	37,3	36,1	35,2	38,4	38,5	39,1
Inne	1 012,1	1 126,4	1 212,8	1 188,2	1 213,0	1 301,1	1 313,9
Razem	120 701,8	122 751,8	123 336,8	125 004,1	130 201,7	130 990,6	131 936,8
Pasywa							
Operacje z bankiem centralnym	0,1	0,3	0,1	0,0	0,0	1,2	0,0
Zobowiązania wobec sektora finansowego	1 512,9	1 413,9	1 382,3	1 273,4	1 223,2	1 119,5	1 152,1
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	97 127,3	97 573,1	98 114,2	99 314,1	105 780,8	105 811,3	106 519,5
Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorz.	9 017,9	10 321,9	10 204,7	10 563,7	9 760,6	10 586,1	10 463,8
Kapitały	11 110,7	11 954,7	12 130,9	12 297,1	11 749,9	11 968,9	12 089,4
w tym							
kapitał akcyjny / udziałowy	556,3	551,7	517,2	514,6	505,7	511,8	522,3
wynik roku bieżącego	580,4	237,1	441,6	619,6	629,2	202,8	374,1
Inne pasywa	1 932,9	1 487,8	1 504,6	1 555,8	1 687,1	1 504,7	1 711,9
Razem	120 701,8	122 751,8	123 336,8	125 004,1	130 201,7	130 990,6	131 936,8

	Banki zrzeszające							Banki spółdzielcze							
	mln zł														
	16.12	17.03	17.06	17.09	17.12	18.03	18.06	16.12	17.03	17.06	17.09	17.12	18.03	18.06	
Przychody odsetkowe	867,1	247,6	485,6	740,6	1 037,8	273,3	536,7	4 270,3	1 100,7	2 232,2	3 378,6	4 613,8	1 153,6	2 329,4	
Koszty odsetkowe	465,6	136,0	275,0	415,6	563,1	143,9	284,9	1 014,4	253,8	507,8	762,4	1 025,6	252,9	507,2	
Wynik odsetkowy	401,4	111,6	210,6	325,1	474,8	129,4	251,8	3 255,8	846,9	1 724,5	2 616,2	3 588,1	900,7	1 822,1	
w tym:															
od banków	-337,6	-103,9	-211,3	-319,7	-434,5	-115,4	-231,1	422,8	128,1	259,8	393,1	531,8	127,4	252,6	
od osób prywatnych	38,4	10,8	21,5	33,0	48,2	12,8	26,5	110,2	32,0	73,4	122,6	176,2	46,7	100,3	
Wynik pozaodsetkowy	303,1	34,0	71,8	104,9	170,9	39,8	80,6	1 112,1	263,7	535,7	809,1	1 089,6	299,5	529,8	
wynik z prowizji	100,0	23,3	47,4	70,6	95,9	24,7	50,1	1 026,0	256,4	514,1	772,7	1 035,1	253,1	506,5	
pozostały wynik pozaodsetkowy	203,1	10,6	24,5	34,3	75,0	15,1	30,5	86,1	7,3	21,6	36,4	54,5	46,4	23,3	
Wynik działalności bankowej	704,5	145,5	282,4	430,0	645,7	169,2	332,4	4 367,9	1 110,6	2 260,2	3 425,3	4 677,7	1 200,3	2 352,0	
Pozostałe przychody i koszty	20,4	7,6	10,3	15,4	9,6	1,0	-1,6	131,9	20,9	62,2	94,7	156,3	33,4	74,4	
Koszty operacyjne	404,6	93,1	189,9	294,5	432,8	100,8	196,1	3 154,5	742,0	1 533,4	2 313,4	3 191,0	781,1	1 616,9	
w tym: koszty pracy	143,4	36,2	72,2	107,2	147,0	40,0	78,3	1 993,9	487,4	1 000,8	1 512,5	2 062,4	507,7	1 041,2	
Rezerwy	228,9	45,4	88,1	141,9	198,3	52,0	105,2	545,8	89,9	219,2	391,0	759,3	147,0	303,5	
w tym: rezerwy celowe	211,6	45,6	74,9	117,3	196,0	52,5	104,6	459,1	66,5	176,0	326,4	678,0	126,9	269,5	
Wynik finansowy brutto	78,4	14,7	14,7	9,1	24,2	19,8	29,6	798,2	299,2	568,9	814,7	882,6	271,9	506,1	
Podatek dochodowy	27,5	0,9	4,4	5,0	19,3	7,4	11,5	217,8	62,1	127,4	195,1	253,4	69,0	132,0	
Wynik finansowy netto	50,9	13,8	10,3	4,1	4,8	12,3	18,0	580,4	237,1	441,6	619,6	629,2	202,8	374,1	

Załącznik nr 4. Należności od sektora niefinansowego w układzie podmiotowym

Data	Ogółem	Sektor niefinansowy	Duże przedsiębiorstwa	MSP	Przedsiębiorcy indywidualni	Osoby prywatne	Rolnicy indywidualni	Instytucje niekomercyjne	Samorządy
Banki zrzeszające									
mln zł									
2016.12	13 208,3	11 348,1	605,3	6 268,6	1 023,8	1 624,0	1 784,2	42,1	1 860,3
2017.03	13 164,6	11 355,6	621,9	6 222,1	1 002,1	1 683,1	1 784,0	42,5	1 809,0
2017.06	13 153,6	11 395,6	621,0	6 262,7	954,6	1 709,7	1 804,6	43,1	1 758,0
2017.09	13 352,2	11 582,8	646,1	6 327,2	952,9	1 787,5	1 825,1	44,1	1 769,3
2017.12	13 684,9	11 410,9	598,3	6 197,3	937,4	1 824,3	1 810,6	43,0	2 274,0
2018.03	13 538,6	11 220,0	524,4	6 307,9	965,1	1 868,2	1 512,5	41,9	2 318,6
2018.06	13 104,3	11 221,4	486,9	6 307,1	960,5	1 925,1	1 505,0	36,8	1 882,9
struktura podmiotowa (%)									
2016.12	100,0	85,9	4,6	47,5	7,8	12,3	13,5	0,3	14,1
2017.03	100,0	86,3	4,7	47,3	7,6	12,8	13,6	0,3	13,7
2017.06	100,0	86,6	4,7	47,6	7,3	13,0	13,7	0,3	13,4
2017.09	100,0	86,7	4,8	47,4	7,1	13,4	13,7	0,3	13,3
2017.12	100,0	83,4	4,4	45,3	6,8	13,3	13,2	0,3	16,6
2018.03	100,0	82,9	3,9	46,6	7,1	13,8	11,2	0,3	17,1
2018.06	100,0	85,6	3,7	48,1	7,3	14,7	11,5	0,3	14,4
udział należności zagrożonych (%)									
2016.12	15,2	17,6	8,8	23,2	25,1	7,7	5,9	0,9	0,6
2017.03	15,3	17,7	8,7	23,5	25,2	7,8	6,0	0,9	0,2
2017.06	15,9	18,3	9,0	24,1	27,0	8,0	7,0	0,9	0,2
2017.09	15,6	17,9	8,7	23,3	28,7	6,8	8,2	0,9	0,2
2017.12	13,7	16,4	6,7	21,0	27,9	6,4	8,2	5,2	0,0
2018.03	18,2	22,0	6,5	29,0	33,7	7,5	8,4	21,4	0,0
2018.06	19,2	22,4	6,5	29,5	34,6	6,9	9,4	24,4	0,0

Załącznik nr 4. Należności od sektora niefinansowego w układzie podmiotowym

Data	Ogółem	Sektor niefinansowy	Duże przedsiębiorstwa	MSP	Przedsiębiorcy indywidualni	Osoby prywatne	Rolnicy indywidualni	Instytucje niekomercyjne	Samorządy
Banki spółdzielcze									
mln zł									
2016.12	67 869,0	61 555,0	386,9	18 515,5	9 680,1	15 051,0	17 341,0	580,5	6 314,0
2017.03	68 436,6	62 296,1	377,3	18 606,2	9 880,6	15 381,3	17 477,0	573,7	6 140,5
2017.06	69 502,2	63 422,6	379,9	18 646,7	9 972,6	16 028,0	17 817,1	578,3	6 079,6
2017.09	70 501,4	64 353,9	411,4	18 749,2	10 015,1	16 535,0	18 037,0	606,2	6 147,4
2017.12	71 141,3	63 946,5	407,1	18 616,8	9 859,7	16 720,5	17 722,0	620,4	7 194,7
2018.03	72 070,8	64 777,2	538,2	19 218,2	9 590,4	16 966,7	17 859,2	604,5	7 293,6
2018.06	72 878,5	65 784,3	548,4	19 258,6	9 695,2	17 536,3	18 128,7	617,2	7 094,2
struktura podmiotowa (%)									
2016.12	100,0	90,7	0,6	27,3	14,3	22,2	25,6	0,9	9,3
2017.03	100,0	91,0	0,6	27,2	14,4	22,5	25,5	0,8	9,0
2017.06	100,0	91,3	0,5	26,8	14,3	23,1	25,6	0,8	8,7
2017.09	100,0	91,3	0,6	26,6	14,2	23,5	25,6	0,9	8,7
2017.12	100,0	89,9	0,6	26,2	13,9	23,5	24,9	0,9	10,1
2018.03	100,0	89,9	0,7	26,7	13,3	23,5	24,8	0,8	10,1
2018.06	100,0	90,3	0,8	26,4	13,3	24,1	24,9	0,8	9,7
udział należności zagrożonych (%)									
2016.12	7,1	7,8	6,9	15,1	10,7	3,7	2,1	2,4	0,1
2017.03	7,2	7,9	7,1	15,4	10,5	3,6	2,3	2,5	0,1
2017.06	7,1	7,8	7,1	15,6	10,2	3,5	2,3	2,4	0,1
2017.09	7,3	8,0	6,4	16,1	10,6	3,4	2,5	2,5	0,1
2017.12	7,7	8,5	7,7	17,4	11,2	3,4	2,8	1,8	0,0
2018.03	7,8	8,6	7,8	17,3	11,5	3,4	3,0	1,9	0,0
2018.06	7,9	8,8	7,7	17,6	11,8	3,4	3,1	2,8	0,0

Banki zrzeszające							
	mln zł						
	2016.12	2017.03	2017.06	2017.09	2017.12	2018.03	2018.06
Ogółem	29 563,5	29 865,8	28 446,2	29 190,5	32 486,6	31 255,0	30 828,6
depozyty bieżące	7 168,2	6 159,4	6 251,8	6 381,5	6 349,1	6 646,6	6 548,1
depozyty terminowe	22 395,3	23 706,4	22 194,4	22 809,0	26 137,5	24 608,4	24 280,4
Sektor finansowy	26 496,6	26 929,2	25 562,2	26 366,2	29 633,8	28 298,7	27 758,9
depozyty bieżące	5 115,5	4 101,7	4 151,8	4 298,1	4 266,5	4 507,4	4 324,7
depozyty terminowe	21 381,0	22 827,5	21 410,5	22 068,2	25 367,3	23 791,3	23 434,2
Sektor niefinansowy	2 837,8	2 733,2	2 687,1	2 676,4	2 704,4	2 760,6	2 878,9
depozyty bieżące	1 985,9	1 994,8	2 041,4	2 010,1	2 036,1	2 091,0	2 162,6
depozyty terminowe	851,9	738,4	645,7	666,4	668,3	669,6	716,3
w tym:							
przedsiębiorstwa	1 072,1	987,8	1 005,0	959,0	978,5	1 055,1	1 141,7
depozyty bieżące	588,1	597,9	636,1	570,4	590,6	654,4	704,1
depozyty terminowe	484,0	389,9	369,0	388,5	387,9	400,7	437,6
gospodarstwa domowe	1 576,1	1 555,0	1 473,7	1 480,6	1 485,2	1 518,1	1 537,8
depozyty bieżące	1 301,4	1 291,6	1 285,2	1 293,9	1 298,7	1 323,3	1 338,9
depozyty terminowe	274,7	263,4	188,5	186,7	186,5	194,8	198,9
w tym:							
osoby prywatne	1 327,4	1 338,6	1 265,0	1 260,8	1 238,7	1 279,5	1 299,5
depozyty bieżące	1 112,4	1 124,7	1 121,4	1 118,0	1 100,5	1 138,5	1 158,2
depozyty term.	215,0	213,9	143,6	142,8	138,1	141,0	141,3
Sektor budżetowy	229,1	203,4	196,8	147,8	148,3	195,7	190,8
depozyty bieżące	66,7	62,9	58,6	73,3	46,4	48,2	60,8
depozyty terminowe	162,4	140,5	138,2	74,5	101,9	147,5	130,0
Banki spółdzielcze							
Ogółem	106 012,8	107 690,3	108 075,2	109 624,9	115 218,6	115 956,5	116 564,7
depozyty bieżące	56 063,7	55 024,6	55 365,4	56 912,0	63 474,9	61 901,5	62 819,2
depozyty terminowe	49 949,1	52 665,6	52 709,7	52 712,9	51 743,7	54 055,0	53 745,5
Sektor finansowy	309,6	249,5	232,5	195,0	176,4	125,6	147,4
depozyty bieżące	43,2	39,6	36,2	33,7	35,4	34,0	28,9
depozyty terminowe	266,4	209,9	196,2	161,3	141,0	91,6	118,5
Sektor niefinansowy	96 734,8	97 164,5	97 681,9	98 906,0	105 314,1	105 287,3	105 992,0
depozyty bieżące	48 300,2	47 895,4	48 348,4	49 404,9	55 124,6	54 337,0	55 219,2
depozyty terminowe	48 434,6	49 269,1	49 333,5	49 501,1	50 189,5	50 950,3	50 772,7
w tym:							
przedsiębiorstwa	7 756,6	7 259,6	7 291,5	7 613,8	8 601,2	8 009,9	8 367,3
depozyty bieżące	4 408,8	3 920,1	4 083,7	4 403,2	5 460,7	4 712,3	5 132,5
depozyty terminowe	3 347,8	3 339,6	3 207,8	3 210,6	3 140,5	3 297,6	3 234,8
gospodarstwa domowe	86 138,0	86 883,9	87 239,1	87 985,3	93 650,8	94 199,5	94 386,0
depozyty bieżące	42 023,8	41 959,9	42 111,6	42 737,8	47 624,2	47 470,2	47 760,9
depozyty terminowe	44 114,2	44 924,0	45 127,5	45 247,5	46 026,6	46 729,3	46 625,1
w tym:							
osoby prywatne	69 443,6	71 289,3	71 987,3	72 598,1	75 028,7	76 872,6	77 403,2
depozyty bieżące	26 135,4	27 179,3	27 678,0	28 152,4	29 829,3	31 015,1	31 639,7
depozyty term.	43 308,2	44 110,0	44 309,3	44 445,6	45 199,4	45 857,5	45 763,5
Sektor budżetowy	8 968,4	10 276,3	10 160,8	10 523,9	9 728,0	10 543,6	10 425,3
depozyty bieżące	7 720,3	7 089,6	6 980,9	7 473,4	8 314,8	7 530,6	7 571,0
depozyty terminowe	1 248,1	3 186,7	3 180,0	3 050,5	1 413,2	3 013,1	2 854,3